პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი 10 კაპ.

კომუნისტი

სსრკ კ. პ. (ბ) ცენტრ. და ტფ. კომიტეტების და სსრკ ცკ-ის ორგანო

ტელეფონები: №№ რედაქტორის—14—76, რედ. მოადგილის—23—17, სამდივნოს—10—58, მთ. კანტორის—8—81.

შაბათი
9
ივნისი
1934 წ.
№ 132 (3988)

დღეს ნომერში

— **ამხ. ო. ი. შმიდტის** სტატია „ჩელუსკინის“ ექსპედიციის მეცნიერული შედეგების შესახებ;
— **„სმოლენსკის“** სარდლობის პატაკი ამხ. სტალინს და კუიბიშევს.
— **საბჭოთა კავშირის** გმირი მფრინავების წერილი—„პრავდას“.
— გერმანიის ვალიუტის კრახი.
— ლიტვაში მზადდებოდა სამხედრო გადატრიალება.
— **მდგომარეობა** აღ. ჩინეთის რკინის გზაზე.
— საქარველოში შესრულებულია თამბაქოს დარგვის გეგმა.
— **მარგანეცის** გამომუშავების გეგმა 6 ივნისს შესრულებულია 76,6 პროცენტით.

მივაღწიოთ სწრაფ აღმავლობას მეცხოველეობაში

ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებში და კერძოდ საქართველოში არის პროდუქტიული მეცხოველეობის დიდი მაშტაბით განვითარების ყოველგვარი შესაძლებლობა. უმდიდრესი ბუნებრივი რესურსები, საუკეთესო ალპიური საბალახოები, სათიბები, საზაფხულო და საზამთრო საძოვრები—აი ის პირობანი, რომელნიც ხელს უწყობენ როგორც მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის, ისე მეცხვარეობის, მეთხეობის, მეღორეობის, მეცხენეობის განვითარებას.

გადაჭრით უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ბუნებრივ შესაძლებლობებს ჩვენ ვერ ვიყენებთ ისე, როგორც საჭიროა. მეცხოველეობის მეურნეობათა კულაკურ-მაგნებლური ელემენტებით დანაგვიანების და აგრეთვე იმის შედეგად, რომ მეცხოველეობის განვითარებას ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამიწადმოქმედო ორგანოები არ აქცევენ საჭირო ყურადღებას—ამიერ-კავკასიაში და საქართველოშიც ჩვენ გვაქვს პირუტყვის სულადობის შემცირებისა და მისი პროდუქტიულობის დაცემის ფაქტები.

სკ. კ. პ. (ბ) ამიერ-კავკასიის სამხარეო კომიტეტის პლენუმის დადგენილება „მეცხოველეობის აღმავლობის ღონისძიებათა შესახებ, რომელიც „კომუნისტის“ გუშინდელ ნომერში გამოქვეყნდა აღნიშნავს, რომ ადგილობრივი ორგანოებიდან ჯერ კიდევ საკმარისად არ მობრუნებულან პირით მეცხოველეობისაკენ“. **რაიონულ პარტიული, საბჭოთა და სამიწადმოქმედო ორგანიზაციების მუშაობაში**—ნათქვამია იქ—**ჯერ კიდევ არ ეჭცევა სათანადო ყურადღება მეცხოველეობის საქმეს**“... საკოლმეურნეო - სასაქონლო ფერმების მუშაობის მაჩვენებლები მიუხედავათ მათი რიცხობრივი ზრდისა, არადამაკმაყოფილებელია. მთელ რიგ რაიონებსა და ცალკე მეურნეობებში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს ახალგაზრდა პირუტყვის დიდი რაოდენობით სიკვდილიანობას, სიბერწის დიდ პროცენტს, პირუტყვის დაბალ პროდუქტიულობას, მოვლის ცუდ ორგანიზაციას და ზოოვეტერინალური მომსახურეობის სუსტად დაყენებას. გარდა ამისა აშკარად არა საკმაო ყურადღება ექცევა კოლმეურნეთა ინდივიდუალურ სარგებლობაში მყოფ პირუტყვის მოვლა-შენახვის წესების დაცვასა და პირუტყვის გამოზრდას ერთპიროვნულ მეურნეობებში.

ყოველივე ეს იმის შედეგია, რომ ადგილობრივ პარტიულ ორგანოებს ჯერ კიდევ არ მოუკიდიათ ხელი მეცხოველეობის განვითარების **პრაქტიკული** საკითხებისათვის და სათანადოდ არ გაცნობიან ამ საქმის ყველა **დეტალს.**

ამას მოწმობს რაიმიწგანებთან მეცხოველეობის სექტორების მოწყობის დანაშაულებრივი გაჭიანურება, 1934 წლის ნამატის დაღუპვის დიდი პროცენტი მთელ რიგ რაიონებში, დაგრილების კამპანიის არადამაკმაყოფილებელი მიმდინარეობა, ჩამორჩენა ხბოების კონტრაქტაციაში, კოლმეურნეთა შორის უძროხობის ლიკვიდაციის დავალებათა შეუსრულებლობა და პირუტყვის მოვლა-დაცვის საძაგლად დაყენება მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობებსა და განსაკუთრებით საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმებში (ყვარელი, ახალუალო-მანგლისი, დუშეთი, ყარაიაზი და სხვ.).

დროა მეცხოველეობის განვითარების საქმისადმი არასერიოზული და უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას ერთხელ და სამუდამოდ მოეღოს ბოლო. დროა საზღვარი დაედოს ლაყბობას, ხმაურსა და დაპირებებს, დროა **გადავიდეთ სიტყვიდან საქმეზე** და ბოლშევიკურად, **ხაქმით** მოკავდოთ ხელი მეცხოველეობის სწრაფი ტემპებით განვითარების კონკრეტულ ამოცანებს.

სკ. კ. პ. (ბ) ამიერ-კავკასიის სამხარეო კომიტეტის პლენუმის დადგენილება იძლევა ერთის მხრივ მეცხოველეობის დარგში არსებული მდგომარეობის სწორ პოლიტიკურ შეფასებას და მეორეს მხრივ სახავს ამომწურავ კონკრეტულ ღონისძიებებს მეცხოველეობის განვითარების დარგში მე-17 პარტყრილობის და ამხ. სტალინის მიერ მოცემულ სახრძოლო დავალებათა განხორციელებისათვის.

ძირითადი სახრძოლო ამოცანა, რომელიც, პლენუმის დადგენილების თანახმად, უნდა განხორციელონ ამიერ-კავკასიის და კერძოდ საქართველოს პარტიულ ორგანიზაციებმა, ესაა **პირუტყვის სულადობის გადიდება და პროდუქტიულობის აწევა.**

1934 წლის განმავლობაში გადიდებულ უნდა იქნას მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის სულადობა ამიერ-კავკასიაში საშუალოდ 9 პროცენტით, ცხვრის— 16 პროცენტით და ღორებისა—საქართველოში 35—40 პროცენტით. გარდა ამისა საქართველოში უზრუნველყოფილი უნდა იქნას წლიურად რძის მიღება შეიცის და სიმენტალის ჯიშის ძროხებიდან 11—12 ცენტნერამდე, ხოლო ადგილობრივი ხეზსურული ჯიშის თითო ძროხიდან 8 ცენტნერამდე. მატყლის წლიური გამოსავლიანობა ერთ სულ ცხვარზე 1,5 კილოგრამიდან 4—5 კილოგრამამდე იმის მიხედვით თუ რა ჯიშისაა ცხვარი.

მეცხოველეობის განვითარების ამ რიცხობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შესრულება მოითხოვს დაძაბულ, ბოლშევიკურ მუშაობას, ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამიწადმოქმედო ორგანიზაციების მხრივ მეცხოველეობის განვითარების რთული ტექნიკის / დაუფლებას.

შეეჩერდებით მეცხოველეობის განვითარების რამოდენიმე საკვანძო საკითხებზე. უპირველესად ყოველივე **საკვები ბაზის შესახებ.** საზაფხულო და საზამთრო საძოვრების სისტემატიური გაფართოვება და გაუმჯობესება, თიების დროზე და მთლიანად აღება, დასილოსების კამპანიის სწორად ჩატარება, აღდგენა იმ გარდამავალი საძოვრებისა, რომლებიც გადაიხნა, ნათესი ბალახების ფართობის სისტემატიური გადიდება და თესლბრუნვის შტკიცედ გატარება — აი ის ღონისძიებანი, რომელის გატარებაც აუცილებელია მეცხოველეობისათვის **მტკიცე საკვები ბაზის შესაქმნელად.** ამ საკითხების მოგვარებას უნდა მიექცეს ადგილობრივი ორგანიზაციების განსაკუთრებული ყურადღება.

მეორე საკითხი, რომლის გადაჭრამ უნდა უზრუნველყოს მეცხოველეობის სწრაფი ტემპით აღმავლობა სოციალისტურ სექტორში ესაა **შრომის მოწესრიგება მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობებში, კოლმეურნეობებში და საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმებში.** თუ არ გაუმჯობესდა იმ ადამიანების პირადი შემადგენლობა, რომელნიც პირუტყვს უვლიან, თუ მწყემს მწველებს, მომვლელებს და მეცხოველეობის ბრიგადირებს არ შეუქმნით სამაგალითოდ მუშაობის სტიმული, თუ გადაჭრით არ აღმოიფხვრა გათანაბრება, გაუპატიოსნება და მუშაზელის დენადობა, ისე შეუძლებელია ჯიშის გადიდებასა და ხარისხობრივ მაჩვენებლების გაუმჯობესებაზე ლაპარაკი. სამხარეო კომიტეტის პლენუმი წინადადებას იძლევა რათა **„აღმოფხვრან გათანაბრება შრომის ხელფასში, შემოიღონ ინდივიდუალური სანარდო სისტემა და შრომის ანაზღაურება პირდაპირ დაუკავშირონ ბრიგადის და თვითეული კოლმეურნის მუშაობის რიცხობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს“.**

სამხარეო კომიტეტის პლენუმმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია აგრეთვე მუშაპირუტყვის გამოზრდას, ჯიშის გაუმჯობესებას, პირუტყვისათვის საჭირო ნაგებობათა მშენებლობის დაჩქარებას, ეპიზოტიასთან ბრძოლას, მეცხოველეობის სამეცნიერო კვლევითი დაწესებულების მუშაობის გაჯანსაღებას, ერობაკარაქის წარმოების მკვიდრ ნიადაგზე დაყენებას, მეცხოველეობის ზუსტად აღრიცხვას და სხვ..

ყველა ამ ამოცანის განხორციელება და მის საფუძველზე მეცხოველეობის სწრაფი აღმავლობის უზრუნველყოფა უნდა გადაიქცეს პარტ რაიკომების, სამ.-სატრაქტორო სადგურთა პოლიტგანყოფილებების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, ყველა პარტეულისა და უპარტიოს სადღეისო საბრძოლო ამოცანად.

სამხარეო კომიტეტის პლენუმის ზემოხსენებული გადაწყვეტილება წარმოადგენს მეცხოველეობის განვითარების კონკრეტულ პროგრამას. ეს დადგენილება დეტალურად უნდა დამუშავდეს ყველა პარტორგანიზაციაში. ადგილობრივმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა ამ დადგენილების საფუძველზე უნდა დასახონ თავიანთი მუშაობის კონკრეტული გეგმა, დარაზმონ მის გასატარებლად საბჭოთა მეურნეობების მუშები, კოლმეურნეები, მშრომელი ერთპიროვნული მეურნენი, აღკვეთონ კულაკურ - კონტრრევოლუციონერ ელემენტების წინააღმდეგობა - საბოტაჟი და გვიჩვენონ მეცხოველეობის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი განვითარების მაღალი მაჩვენებლები.

ამყღავნებენ ფაშისტურ საიდუმლოებას

გერმანიას ჰყავს ნახევარი მილიონიანი არმია

პარიზი, 7 ივნისი. ჰავასის სააგენტო იუწყება, რომ სამხედრო მინისტრმა **პეტენმა** დეპუტატთა პალატის სამხედრო კომისიის სხდომაზე ანონშია არმიისა და პრესიკის პირადი შემადგენლობის მნიშვნელოვანი ზომა გერმანიაში. პეტენმა ხაზი გაუსვა გერმანიის გასამხედროებული ორგანიზაციების აქტიურ მოღვაწეობას და განაცხადა, რომ გერმანიას უკვე მოეპოვება სამხედრო ავიაცია და რომ სამხედრო მასალების დამზადება გერმანიაში ფართო მასშტაბით ხდე ბა. კომისიის თავმჯდომარემ მადლობა გადაუხადა პეტენს ინფორმაციისათვის.

„ჟურნის“ სიტყვით, გერმანიას უკვე ჰყავს საეცხოლად გაწვრთნილი, დამკვრელი არმია ნახევარი მილიონი კაცის შემადგენლობით. ეს არმია ერთი დღეღამის განმავლობაში შეიძლება გადიდებული იქნეს 1.100 ათას კაცამდე, ხოლო შემდეგ, მოკლე ვადაში 2.800 ათასამდე. 3 თვის განმავლობაში, გაზეთის სიტყვით, გერმანიას შეუძლია მოამზადოს თავდასხმა საფოანგეთზე. (ადს)

გდრ-ომარეობა აღმოსავლეთ-ჩინეთის რკ. გზაზე

ამხ. ბანდურის წერილი ლი-ბაო-ჩენს

ბეიპინი, 5 ივნისი. როგორც ხარბინიდან იტყობინებიან, ამხ. ბანდურიმ გრაცელ ჭერილში ლი ბაო-ჩენის სახელზე აღნიშნა შემდეგი: „გაზაფხულის დადგომასთან ერთად გაძლიერდა ხუნხუზების მოქმედება განსაკუთრებით გზის აღმოსავლეთის უბანზე. ისინი იწვევენ მატარებელთა მარცხს, ძარცვავენ მოსახლეობას, კლავენ და ტყვედ მიჰყავთ გზის მოსამსახურეები და მგზავრები, თავს ესხმიან სადგურებს, უყაზარმებს, გზის საგუშაგოებს და მუშათა რტელებს და დეზორგანიზაცია შეაქვთ გზაზე მუშაობაში. ამავე დროს მცველი ჯარების მთავარი შტაბი საკმაო ზომებს არ ღებულობს გზის დასაცავად და მის მოსამსახურეთა და მგზავრთა უზრუნველსაყოფად“. ჩამოთვლის რა უკანასკნელ დროს მომხდარ თავდასხმათა მთელ რიგ შემთხვევებს, ამხ. ბანდურა დასასრულ წერს: „გზის სამმართველოს არაერთხელ მოუქცევია მცველ ჯარების მთავარი შტაბის ყურადღება იმაზე, რომ არასაკმარისია დაცვა მთელ აღმოსავლეთის ხაზზე, სადაც ბოროტგანზრახულთა თავდასხმები მეტისმეტად გაძლიერდა, და, განსაკუთრებით, იმიანად. ვეი შაბეის და გაოლინტის უბანზე, მაგრამ მდგომარეობა წინანდებურად არ ეუმჯობესება. ხუნხუზები კვლავ ანადგურებენ რკინიგზის ხაზს, ანადგურებენ ტელეგრაფის ბოძებს, ხსნიან რკინის ლითონის ფირფიტებს, რომელიც ამის გამო შეიძლება შეექმნეს მდგომარეობაზე. გთხოვთ მიმართოთ ხელისუფლების უმაღლეს წარმომადგენლებს გააძლიერონ აღმოსავლეთ-ჩინეთის რკინიგზის დაცვა და მიიღონ ნამდვილი ზომები აღმოსავლეთის ხაზის დასაცავად, რომელიც თავდასხმებს განიცდის“. (ადს)

ესპანეთი დიდი კლასობრივი გრძოლების წინ

ლონდონი, 7 ივნისი. როგორც ესპანეთიდან იტყობინებიან, სასოფლო-სამეურნეო მუშების გაფიცვამ, აგრეთვე დაეინებითმა ხმებმა, რომ სამხედრო წრეები აპირებენ გადატრიალების მოხდენას, მაძრაზი შექმნა. ფიქრობენ, რომ ზოგიერთ გენერალს განზრახვა აქვს ჩამოაგდოს პრეზიდენტი ზამორა და მის ადგილზე ლერუხი დააყენოს. ამ ხმების ოფიციალურ გაბათილებას სკეპტიკურად უყურებენ. კიდევ უფრო ნაკლებ ღირსას იჩენენ ქვითკირების მიერ გამოქვეყნებული დამამშვიდებელი ცნობები სასოფლო-სამეურნეო მუშების გაფიცვის შესახებ. არასრული ცნობებით, გაფიცულთა და პოლიციას შორის მომხდარ შეტაკებათა დროს მოკლულ იქნა 6 კაცი, ხოლო დაიჭრა რამდენიმე ათეული. დაატმრებულია 300 გაფიცული, მათ შორის საგაფიცო კომიტეტის წევრები. პროვინციაში დაბუ-

რეს რამდენიმე პროფკავშირის სადგომები. ხაინის პროვინციაში გაფიცულებმა მოკლეს მემამულე ქალი. გლეხებმა მოკლეს აგრეთვე ერთი მიწათმფლობელი ტალედოს პროვინციაში. ბეერ რაიონში მოჯამაგირე გლეხები თავს დაესხენ მიწათმფლობელთა კარმიდამოებს და ცეცხლს უკიდებდენ ნაგებობებს. გაფიცვას საყოველთაო ხასიათი აქვს ანდალუზიის, სოდად — რეალის, გრენადის, ბალაგის და ავილის პროვინციებში. ტოლედოში 200 მუშა თავს დაესხა პოლიციას და შეიქმნა გაეთავისუფლებია გაფიცვის დატატმრებული ხელმძღვანელნი. პოლიციამ სროლა აუტეხა გაფიცულთა და მრავალი მათგანი დაიჭრა. ხაინის და ესტრემადურის პროვინციებში „სამოქალაქო გვარდია“ იცავს მამულებს გაფიცულთა თავდასხმებისაგან. ბევრია დატატმრებული. (ადს)

მუშები იგრძვიან ამხ. ტელმანის განთავისუფლებისათვის

ბერლინი, 7 ივნისი. მთავრობის წრეებთან ახლოს მდგომი „ბელ-ბერზ ცეტტუნგი“ მკაცრად ალაშქრებს მსოფლიო კრებების და დემონსტრაციების წინააღმდეგ, რომ ულებიც **ტელმანის** დასაცავად საფრანგეთის პასის წინააღმდეგ. (ადს).

მშრომელი ინტელიგენციის პროტესტი

პარიზი, 7 ივნისი. მშრომელი ინტელიგენციის 1.500 წარმომადგენელმა ხელი მოაწერა სპარიტატს რუზოლუციას ტელმანის პროცესის წინააღმდეგ, რომელსაც გერმანიის მთავრობა ამზადებს. ხელისმომწერთა შორის არიან პროფესორი **ლანჟევენი,** პროფ. **ლევიბრიული, ბარბიუსი, ანდრე ჟიდი,** მალრო და სხვ. (ადს).

მზადდებოდა სამხედრო გადატრ ალება ლიტვაში

ვარშავა, 7 ივნისი. აქ მიღებულია ცნობა კაუნასიდან, რომ 7 ივნისს ღამით გარნიზონის ოფიცრებმა ცადეს მოეხდინათ გადატრიალება ყოფილ პრემიერ ვოლდემარასის **სახელგამწყობად.** ცდა მთავრობამ აღკვეთა. (ადს).

გადავადებულ მთავარი შტაბის უფროსი

კაუნასი (კოვნო), 7 ივნისი. ლიტვაში გადატრიალების მოხდენის ცდასთან დაკავშირებით. დაითხოვეს მთავარი შტაბის უფროსი, გენერალ-ლეიტენანტი კობელუნასი. მის ადგილზე დანიშნეს გენერალ ვეიტატკუსი. (ადს).

გარგიან განიარაღების კონფერენციიდან

ჟენევა, 7 ივნისი. ჟენევიდან განაგრძობენ გამგზავრებას. გუშინ გაემგზავრა პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ბეკი. დღეს ინგლისის და ამერიკის დელეგატები ესაუბრენ საფრანგეთის დელეგატებს და ნეიტრალური ქვეყნების წარმომადგენლებს. (ადს).

ადასტურებენ ჩვენს მიღწევებს

ფრანგული გაზეთი საბჭოთა ავია ციის უკანასკნელ მიღწევათა შესახებ

პარიზი, 7 ივნისი. „ეური“ სტატიაში საბჭოთა სამოქალაქო ავიაციის უკანასკნელ მიღწევათა შესახებ მოგვითხრობს ჟ. სამარიში მოხსდარ ცდაზე თვითმფრინავის ბუქსირების დარგში და საპარო მატარებელზე, რომელმაც დაფარა მოსკოვ-კოკტებელის უზარმაზარი მანძილი.

„ზედმეტია დავძინოთ. — დასასკვნის გზები, — რომ საბჭოთა კავშირის ყველა ამ ცდას საერთაშორისო საავიაციო წრეები დიდი ყურადღებით ადევნებენ თვალყურს“. (ადს).

გერმანიის ვალიუტის კრახი

ვარშავა, 7 ივნისი. ოფიციოზი „გაზეტა პოლსკა“ წერს: „გერმანიის მარკის თანდათანობით დაცემამ, რაც შეშფოთებული იყო რეიხის მდგომარეობის უკანასკნელი დღეების განმავლობაში, 5 ივნისს გამოიწვია გერმანიის ვალიუტის ამპარა კრახი. 6 ივნისს ამ კრახმა საერთაშო-

რისო ბირუებზე კატასტროფის ხასიათი მიიღო“. გაზეთი გამოთქვამს რწმენას, რომ მაღალი ავტორიტეტი აქვს ის ფაქტს, რომ ბუნდესბანკის პრეზიდიუმის ყოფილ მდივნებს შორის ბუნდესტაგის ორივე მდივანს — თავისუფლების აღკვეთა სჯადსა ვადით (2-დან 10 წლამდე). 10 პოლიტბიუროს მიერ საკმაო ოსულებითი სამეფო ერთი წლის განმავლობაში. (ადს).

სატანკეტო ბრძოლა ამხ. სტალინის და კუიბიშევის პატივსაცემად

მოსკოვი, 7 ივნისი. ამხ. სტალინის, კუიბიშევის და წყალთა ტრანსპორტის სახალხო კომისრის **პაპონინის** სახელზე გამოგზავნილ პატაკში ვიწ „სმოლენსკის“ სარდლობა იტყობინება პარტიის და მთავრობის მიერ ჩილუსკინელთა გადასარჩენად მოეწყობილი დემონსტრაციის შესრულებას. ამხ. სტალინისადმი მიმართულ პატაკში ნათქვამია: „სმოლენსკი“ 7 ივნისს უვნებლად ჩავდა ვლადივოსტოკში და ამით დაამთავრა საზღვაო ნაოსნობის ისტორიაში პირველი საზამთრო ლაშქრობა ჩუკოტის მიწის ნაპირების გასწვრივ. ეს მოხდა ეკიპაჟის ენერგიული, მაღალი პოლიტიკურ-მორალური მდგომარეობის და მუშაობაში დამკვრელური ტემპების მეოხებით, პარტიის და მთავრობის მიერ დაკისრებული სპატიო ამოცანა — ჩელუსკინელთა სახელოვნად გადარჩენა — „სმოლენსკის“ მეზღვაურთა მიერ მთლიანად შესრულებულია.

გაუმარჯოს საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ს — პოლიტიური სულისთან ხტალინის გამარჯვების ორგანიზატორს!

გაუმარჯოს კომუნიზმის ჩვენს ხელოვნ მოძღვარს ამხ. სტალინს — დიდი საბჭოთა ქვეშარის კაპიტანს, რომელსაც ჩვენი ქვეყანა გამარჯვებიდან გამარჯვებისაკენ მიმყავს“. (იქვე).

ჩელუსკინის ექსპედიციის მეცნიერული შედეგების შესახებ

ამხ. შმიდტის სტატია

ამხ. ო. ი. შმიდტი

„ჩელუსკინის“ ექსპედიციის მასალის ლენინგრადის არქტიკულ ინსტიტუტში გულდასმით დამუშავების და გამოგების შემდეგ.

მე არ ვიცი მოხვდა თუ არა პრესაში ჩვენი დეკემბერ, რომელშიაც ვიტყობინებოდით, რომ აეროლოგმა ნ. ნ. შპაკოვსკიმ „ჩელუსკინის“ დრეიფის დროს რადიოზონდი აუშვა 20 კილომეტრიან სიმაღლეზე, რითაც დაამყარა რეკორდი. ცნობილი საბჭოთა პილოტის ვოლინოვის მიერ გამოგონილი რადიოზონდი, როგორც ცნობილია, ავრცელებს ელექტრონების ტალღებს, რომელნიც დავრწმუნდით არქტიკაში წარმოადგენს ერთერთ უმძლავრეს იარაღს ატმოსფეროს გამოსაკვლევად. „ჩელუსკინის“ რადიოპაპანაკთან ჩვენ გარკვეით გვესმოდა რადიოზონდის მიერ ავტომატურად გადმოცემული სიგნალები, რომლებიც აღწევდნენ სიმაღლეს, დაწოლას, ტემპერატურას ატმოსფეროს სხვადასხვა ფენისა, სადაც ადიოდა აპარატი, ჩამოკიდულ წყალსადით სავსე 18 ბურთოზე.

მეცნიერთა მეორე ჯგუფი ჰიდრობიოლოგ პ. პ. შირშოვის და ზოოლოგის პ. ს. სტახანოვის მეთაურობით სწავლობდა ზღვის ცხოველთა და ყინულების ცხოველთა და მცენარეთა სამეფოს.

ორიგინალური იყო დაკვირვებანი, თუ როგორ მოქმედებს ყინული გემის კორპუსზე. ეს დაკვირვება წესის პირველად წარმოებდა. ფიზიკოსი ი. ვ. ფაკიდოვი და ინჟინერი — კონსტრუქტორი პ. გ. რახმანინი ინსტრუმენტების მეშვეობით არკვევდენ კორპუსის სხვადასხვა ნაწილის დეფორმაციას მოძრაობის დროს, ყინულზე დაკვრის დროს და ყინულების მოწოლის დროს. ეს მასალა სერიოზული საძრკვლი გახდება იმ ყინულისმკრავეების თეორიულად უფრო ზუსტად და პრაქტიკულად უფრო სრულყოფილი დაპროექტებისათვის, რომელთა ფართოდ გაშლილი მშენებლობა უახლოეს ამოცანას წარმოადგენს.

ახალი პოლარული მეცნიერება დაიწყო ფიზიკოსმა ფაკიდოვმა, რომელიც კაპიტან ვორონინთან ერთად დაკვირვებას ახდენდა ერთად პატარა, თვალით შეუმჩნეველ ტალღებზე, რომლებიც გადადიოდენ ყინულზე. ალბათ აქ ხდება იმ ახალი მეთოდის ჩასახვა, რომლის დახმარებითაც შეიძლება წინასწარ გავიგოთ ყინულების მიწოლის მოახლოება, ისინი მთელ დღეებს ატარებდენ კრანგში, რომელიც ფაკიდოვმა დადგა ყინულზე, ჯერ კიდევ „ჩელუსკინის“ დალუპვამდე, და აკვირდებოდენ ფაკიდოვის მიერ დამზადებულ ოსტატურ ხელსაწყოს, რომელიც ალნიშნავდა ყინულის სულ მცირეოდენ მერყეობასაც კი.

ეს კრავი წარმოადგენდა მთელი ეგრეთწოდებული მშიდტის ბანაკის მამამთავარს: ამ კრავში პირველად აჭნენ მოთავსებული ჭაკები და ბავშები, როცა გემი ჩაიძირა და გაიშალა მისი ევაკუაცია.

ჩვენს მუშაობაში მეცნიერება და პრაქტიკა უშუალოდ უკავშირდებიან ერთმანეთს და ეშვს გარეშეა, რომ გემის ყურნალის ზუსტი ჩანაწერები რომლებსაც აწარმოებდა კაპიტანი ვორონინი თავისი თანაშემწე — შტურმანებთან ერთად, აგრეთვე წ. რომადგენენ ხეროზულ განძს პოლარულ მეცნიერებაში.

„ჩელუსკინის“ რეისი მთლიანად, აგრეთვე ჩვენი გადამრჩენ მფრინავების ბრწყინვალე გადფრენა უაღრესად აფართოებენ ჩვენს ცოდნას და პრაქტიკულ გამოცდილებას ჩრდილოეთის დაუფლების საქმეში. მომდინარე წლის კამპანიაში ჩვენ შევდავართ გაცილებით უფრო უკეც შეიარაღებულ, რათა დავსძლიოთ უკანასკნელი დაბრკოლებანი, რომელიც ხელს გვიშლიან ჩრდილოეთის საზღვაო გზა პრაქტიკულ ნაოსნობისათვის.

დასახული აქ შემძიდა ულრმესი მადლიერი გამოუცხადო პარტიის ცენტრალური ორგანოს — „პრავდას“ და მისი ხელძო მთელ საბჭოთა პრესას ჩვენი გადჩრენის შესახებ ინფორმაციის ბრწყინვალე ორგანიზაციისათვის, ჩვენთვის დახმარების გაწევისა და იმ უზარმაზარის, რომელითაც მან წვდება მთელი ამ საქმის დაუენება უდიდეს ალტიტუდურ სიმაღლეზე.

ჩვენთვის უდიდეს სიხარულს წარმოადგენ და საკ. დებუშათა სააგენტოს ყოველდღიური ინფორმაცია, რაც სპეციალურად ჩვენთვის იწერებოდა და საშუალებას აძლევდა ბანაკს მოსაზღვრობას ყოფილიყო მშრომელი მოვლენების და ჩვენი მშენებლობის წარმატებათა კურსში.

რადიოს ტექნიკოსი და ჩრდილოეთის ჩვენის დატყორთვა ოპერატიული მუშაობით ხელ-უსკინელთა გადასარჩენად გვაძლიერებენ ჩვენ სავსებით შეგვიწყობა კერძო დეტალების მოძიება და ძალზე შეგვიწყობა მხსნელმფრენთა გადაცემა, რომლებსაც, როგორც ჩვენ ბოლოს გავიგეთ, ახობით გვგზავნიდენ ჩვენი ბევრი ძველი და საშობლოს ყოველთა ერთგული მეგობარი. თითეულ ახეთ დებუშას, რომელიც კი ჩვენამდე აღწევდა გვძაბავდა ახალ ენერგიას, დაბმარებას გვიწევდა გვეგრძნო და შეგვეგნო, რომ საშობლო ჩვენ გვეხმარება, რომ ჩვენ მარტონი არა ვართ, რომ ჩვენ ვართ დიდი საბჭოთა კავშირის შვილები.

(„პრავდა“, 7 ივნისი)

წითელმა მფრინავებმა იციან რისთვის იბრძვიან ისინი

მოსკოვი, 8 ივნისი. საბჭოთა კავშირის 7 გმირი მფრინავის წერილი*).

სალამი პარტიის ცენტრალურ ორგანოს —„პრავდას“, სოციალისტური საზოგადოების აშენების საქმისთვის მეედგარ მოწინავე მებრძოლს. სიტყვას ითხოვენ პარტიასიდან მთავრობას, რომ ჩვენს მუშაობაში ყოველთვის ისევე მეედგრად და შეუპოვრად ვიბრძოლებთ, როგორც ვიბრძოდით ჩვენ და საბჭოთა თვითმფრინავები შორეულ ჩრდილოეთში. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ საბჭოთა ავიაციის ძლიერება ურყევია.

წითელმა თვითმფრინავებმა იციან რისთვის იბრძვიან ისინი ამაში მათი გამარჯვების საწინდარი.

პარტიის და მთავრობის პირველ დაძახებისთანავე ჩვენი თვითმფრინავები ყოველ წამში მზად არიან აფრინდენ ჰაერში. ჩვენი საზღვრების შესახებ ინფორმაციის ბრწყინვალე ორგანიზაციისათვის, ჩვენთვის დახმარების გაწევისა და იმ უზარმაზარის, რომელითაც მან წვდება იმ უზარმაზარის, რომელითაც მან წვდება მთელი ამ საქმის დაუენება უდიდეს ალტიტუდურ სიმაღლეზე.

ჩვენთვის უდიდეს სიხარულს წარმოადგენ და საკ. დებუშათა სააგენტოს ყოველდღიური ინფორმაცია, რაც სპეციალურად ჩვენთვის იწერებოდა და საშუალებას აძლევდა ბანაკს მოსაზღვრობას ყოფილიყო მშრომელი მოვლენების და ჩვენი მშენებლობის წარმატებათა კურსში.

რადიოს ტექნიკოსი და ჩრდილოეთის კშენის დატყორთვა ოპერატიული მუშაობით ხელ-უსკინელთა გადასარჩენად გვაძლიერებენ ჩვენ სავსებით შეგვიწყობა კერძო დეტალების მოძიება და ძალზე შეგვიწყობა მხსნელმფრენთა გადაცემა, რომლებსაც, როგორც ჩვენ ბოლოს გავიგეთ, ახობით გვგზავნიდენ ჩვენი ბევრი ძველი და საშობლოს ყოველთა ერთგული მეგობარი. თითეულ ახეთ დებუშას, რომელიც კი ჩვენამდე აღწევდა გვძაბავდა ახალ ენერგიას, დაბმარებას გვიწევდა გვეგრძნო და შეგვეგნო, რომ საშობლო ჩვენ გვეხმარება, რომ ჩვენ მარტონი არა ვართ, რომ ჩვენ ვართ დიდი საბჭოთა კავშირის შვილები.

(„პრავდა“, 7 ივნისი)

ავიღოთ მოსავალი დროგე და უღანაკარგოდ

76 კომბაინი

იმუშავებს მოსავლის აღებაზე შირაქში

(„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

შირაქის მარცვლეულის საბჭოთა სოვმა. კომბაინების საუკეთესოდ შეკეთებით თავი ისახელეს მექანიკოსებმა ხ. ჭისტაურმა და მ. ერშოვმა.

წესრიგშია მოყვანილი აგრეთვე სალეწი მანქანები და თოკმავრები.

მეურნეობას აქვს 14 ავტომანქანა აქედან შეკეთებულია 10. დანარჩენების **შეკეთება ფერხდება სათადარიგო ნაწილების უქონლობით.** დირექციამ სასწრაფო ზომები უნდა მიიღოს, შეიძინოს სათადარიგო ნაწილები, რომ მოსავლის აღებისათვის წესრიგში იქნეს მოყვანილი მთელი ავტოტრანსპორტი.

კვალიფიციური კადრებით მეურნეობა უზრუნველყოფილია. კომბაინერების და შტურვალების მოსამზადებლად გახსნილია სპეციალური კურსები, რომელზედაც სწავლობს 108 კაცი. ესენი მეურნეობის საუკეთესო ტრაქტორისტები და ხელოსნები არიან. კურსების მეცადინეობა 10 ივნისს დამთავრდება. ახლად კურს დამთავრებულები მოსავლის აღების დაწყებამდე მიიღებენ საწარმოო პრაქტიკას კომბაინის მთლიანად დაუფლებისათვის.

ყველა ეს სამუშაოები მტკიცე გეგმის თანახმად წარმოებს. მეურნეობა დირექციას შედგენილი აქვს მოსავლის აღების კონკრეტული კალენდარული გეგმა.

მეურნეობა 3 უბნად არის დაყოფილი. თვითეულ უბანზე მიმაგრებულია ორი სატრაქტორო ბრიგადა აგრონომ — მექანიზატორების ხელძღვანელობით. თვითეული სატრაქტორო ბრიგადა დაყოფილია რგოლებად (სულ 21 რგოლია). სატრაქტორო ბრიგადაში იმუშავებს 12-14, ხოლო რგოლში 3—5 კომბაინი.

ბრიგადები და რგოლები მიმაგრებული არიან მარცვლეულის საბჭოთა სამეურნეოებთან. ბრიგადები და რგოლები ვალდებულებას იღებენ ბრძოლის ველზე, რომლებიც გადადიდენ ყინულზე. ალბათ აქ ხდება იმ ახალი მეთოდის ჩასახვა, რომლის დახმარებითაც შეიძლება წინასწარ გავიგოთ ყინულების მიწოლის მოახლოება, ისინი მთელ დღეებს ატარებდენ კრანგში, რომელიც ფაკიდოვმა დადგა ყინულზე, ჯერ კიდევ „ჩელუსკინის“ დალუპვამდე, და აკვირდებოდენ ფაკიდოვის მიერ დამზადებულ ოსტატურ ხელსაწყოს, რომელიც ალნიშნავდა ყინულის სულ მცირეოდენ მერყეობასაც კი.

ეს კრავი წარმოადგენდა მთელი ეგრეთწოდებული მშიდტის ბანაკის მამამთავარს: ამ კრავში პირველად აჭნენ მოთავსებული ჭაკები და ბავშები, როცა გემი ჩაიძირა და გაიშალა მისი ევაკუაცია.

ჩვენს მუშაობაში მეცნიერება და პრაქტიკა უშუალოდ უკავშირდებიან ერთმანეთს და ეშვს გარეშეა, რომ გემის ყურნალის ზუსტი ჩანაწერები რომლებსაც აწარმოებდა კაპიტანი ვორონინი თავისი თანაშემწე — შტურმანებ

კარტიულ თემაზე

თანამგრძნობთა ჯგუფებს—კონკრეტული ხელმძღვანელობა

საკავშირო დამკვრელი მუშები, რომლებიც შევიდენ თანამგრძნობთ ჯგუფებში; სურათზე: მარცხნიდან მარჯვნივ: ამხ. ალ. ეგოროვი, სერგო ტალუროვი; ივ. გრიშკოვი („ჭ“ ქარხნიდან); ვლ. ხელაძე და გრ. გულავა (კალინინის სახ. ქარხანა)

თანამგრძნობთა პირველი ჯგუფი ქარხანაში

სტალინის სახელობის ორთქლმავალთა შემკეთებელი ქარხნის პარტიულ ორგანიზაციამ, სანამ იგი თანამგრძნობთა ჯგუფების ჩამოყალიბებას შეუდგებოდა, წინასწარ (აპრილის თვის ბოლო რიცხვებში), ჩაატარა ერთთვიანი პარტდღე. ღია პარტკრებებზე დამუშავდა როგორც პარტიის ახალი წესდების ნაწილი თანამგრძნობთა ჯგუფების შექმნის შესახებ ისე „პრავდის“ 26 აპრილის მოწინავე წერილი.

თანამგრძნობთა პირველი ჯგუფი შეიქმნა ამწყობ საამქროში, სადაც 160 კომუნისტია, ამდენივე კომკავშირელი და 400-ზე მეტი დამკვრელი უპარტიო მუშა.

ამწყობ საამქროში ჩამოყალიბდა თანამგრძნობთა პირველი ჯგუფი, რომელშიაც ამჟამად 5 კაცი ითვლება.

ვინ მიიღეს ამ ჯგუფში? პატიოსანი და პარტიის ერთგული ადამიანები, **„რომლებმაც ეს ერთგულება დაამტკიცეს საქმით** — დამკვრელური კეთილსინდისიერი მუშაობით სამაგრით“.

პირველი განკხადება თანამგრძნობთა ჯგუფში მიღების შესახებ საამქროს პარტორგ ამხ. **მელიქოვთან** შეიტანა ამხ. **ნიკ. ჩახავამ.** იგი ხელობით ზეინკალია, აქვს 30 წლის საწარმოო სტაჟი. კეთილსინ დამკვრელი ბრიგადირია და მისი ბრიგადაც მოწინავედ ითვლება; მთელ საამქროში. სამუშაო დღის დატვირთვა მთელი 420 წუთით.

კიდევ უფრო მდიდარი წარსული აქვს თანამგრძნობთა ჯგუფში ჩარიცხულ ამხ. **ვ. ბროძელს.** 40 წელიწადია, რაც მუშაობს წარმოებაში; იგი უმძიმესი კვალიფიკაციის ხელოსანია; ამხ. ბროძელის საზრუნავ საგანს წარმოადგენს სოციალისტური ტრანსპორტისათვის განსაკუთრებით ძვირფასი მეზღვაურის პიწოდება. იგი იბრძვის ამისათვის და ღირსეულ შედეგსაც აღწევს. ავტომუხრუჭეს ვარგისიანობა აქამდე ორთქლმავალზე უნდა გამოეცადათ; ეს აძნელებდა მუშაობას და ახანგრძლივებდა ორთქლმავლის დგომას შეკეთებაში. ამხ. ბროძელმა ბრიგადირ ბლახთან, და ტიშერაშვილთან ერთად მოაწყეს ავტომუხრუჭის გამომცდელი სადგური, რითაც საგრძნობი გეუმჯობესება შეიტანეს მუშაობაში. მან ტიხრების ლაუფლების წრეში საკუთარი სწავლებით „ფრიადზე“ ჩააბარა საზოგადოებრივი – ტექნიკური გამოცდა.

საწარმოო გეგმების შესრულებისათვის ბრძოლის ასეთსავე საუკეთესო მაჩვენებლებს იძლევიან თანამგრძნობთა ჯგუფში შემავალი დანარჩენი წევრები. ამხ. **ვასო ვაშაკიძე; არჩილ დონგუზაშვილი,** საუკეთესო დამკვრელი ბრიგადირი, ყველა დავალებას ზუსტად და მაღალი ხარისხით ასრულებს. მისი ბრიგადა, რომელიც გესტენგაუზის სისტემის ავტომუხრუჭზე მუშაობს, სისტემატიურად აჭარბებს გეგმით მიცემულ სამუშაოებს. იგივე ითქმის ბეინკალ ამხ. **იოსებ მამუჩაშვილზე.**

მაგრამ თანამგრძნობთა ჯგუფში ჩაბმული ამხანაგების უმეტესობას, თუ მოწინავე ადგილი უჭირავთ, საწარმოო ფრონტზე, სამაგიეროდ ისინი ჩამორჩებიან პოლიტიკური მომზადების მხრივ. მართალია, თვითეული მათგანი უკლებლივ ესწრება პოლიტსკოლების მუკადნეობას, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. საჭიროა ამ ჯგუფს ცალკე გამოუყონ პროპაგანდისტი, რათა მათ საფუძვლიანად შეისწავლონ პარტიის წესდება, პარტიის ისტორია და მე-17 პარტყრილობის გადაწყვეტილებანი.

ვ. გალდავა.
ვ. ბასილაშვილი.

მოდიან პარტიის ახალი თანაშემწეები

(ტფ. მაუდის ფაბრიკა)

„ვისაც დღეს მივიღებთ თანამგრძნობთა ჯგუფში ისინი არიან ჩვენი ფაბრიკის საუკეთესო დამკვრელები, რომლებიც ყოველთვის მაღალ ხარისხით ასრულებენ საწ.-საფ. გეგმებს, ჩაბმული არიან საზოგადოებრივი სამუშაოებში და წარმატებით სწავლობენ პოლიტსკოლებში“ — ასე განაცხადა საჩსოვ საამქროს პარტორგანიზატორმა **ამხ. ჯვარიძემ** 5 იგნისს, პარტორგანიზაციის ღია კრებაზე, სადაც დამუშავდა თანამგრძნობთა ჯგუფების შექმნის და მათთან მუშაობის საკითხი. კომპანიების და კომკავშირელების გაიდა **ამ კრებას** ისწრებდნენ მაუდის ფაბრიკის საჩსოვ-საამქროს უპარტიო მუშები.

— პირველად განკხადება თანამგრძნობთა ჯგუფში მიღების შესახებ შემოიტანა საჩსოვ საამქროს მუშამ **ამხ. გიორგი სოლომნიშვილმა,** რომელიც ამ საამქროში 1927 წლიდან მუშაობს.

პარტმიმაგრებულმა **ამხ. მარო მჭედლიშვილმა** ამპ. სოლომნიშვილი კრებაზე დაახასიათა როგორც პატიოსანი და პარტიის ერთგული ადამიანი, ეს ერთგულება მან დაამტკიცა საქმით, დამკვრელური კეთილსინდისიერი მუშაობით საამქროში. ამხ. სოლომნიშვილი ერთხმად მიიღეს თანამგრძნობთა ჯგუფში. სოლომნიშვილი ერთხმად მიიღეს თანამგრძნობთა ჯგუფში.

მიღების განკხადება თანამგრძნობთა ჯგუფში მიღების შესახებ შემოტანილი აქვს ამხ. **შურა ხუციშვილს** ამხ. შურა ხუციშვილი — საუკეთესო დამკვრელი ქარგალი, მას იცნობენ არა მარტო საჩსოვი საამქროს მუშები, არამედ მთელი მაუდის ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეები როგორც აქტიურს, ენერგიით სავსე მუშაკს. პარტიული ორგანიზაციის მიერ მიმაგრებული კომუნისტი ამხ. **ივანე ტალიანი,** ერთი თვის განმავლობაში თვალყურს ადევნებდა ამხ. ხუციშვილის მუშაობას, სწავლობდა მას ყოველ ხრიკ და ამაკე დროს ყოველგვარ დახმარებას უწევდა რათა ამხ. შ. ხუციშვილს კიდევ უფრო აიმაღლებია თეორიული ცოდნა, გაეუმჯობესებია მუშაობის ხარისხი, გამხდარიყო ყოველმხრივ მისაბაძ მუშაკად.

პარტმიმაგრებულის დაუზარებელი კონკრეტული ხელმძღვანელობით ამხ. შ. ხუციშვილი კიდევ უფრო აქტიურად ჩაება საზოგადოებრივი – ტექნიკური გამოცდა.

საწარმოო გეგმების შესრულებისათვის ბრძოლის ასეთსავე საუკეთესო მაჩვენებლებს იძლევიან თანამგრძნობთა ჯგუფში შემავალი დანარჩენი წევრები. ამხ. **ვასო ვაშაკიძე; არჩილ დონგუზაშვილი,** საუკეთესო დამკვრელი ბრიგადირი, ყველა დავალებას ზუსტად და მაღალი ხარისხით ასრულებს. მისი ბრიგადა, რომელიც გესტენგაუზის სისტემის ავტომუხრუჭზე მუშაობს, სისტემატიურად აჭარბებს გეგმით მიცემულ სამუშაოებს. იგივე ითქმის ბეინკალ ამხ. **იოსებ მამუჩაშვილზე.**

მაგრამ თანამგრძნობთა ჯგუფში ჩაბმული ამხანაგების უმეტესობას, თუ მოწინავე ადგილი უჭირავთ, საწარმოო ფრონტზე, სამაგიეროდ ისინი ჩამორჩებიან პოლიტიკური მომზადების მხრივ. მართალია, თვითეული მათგანი უკლებლივ ესწრება პოლიტსკოლების მუკადნეობას, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი. საჭიროა ამ ჯგუფს ცალკე გამოუყონ პროპაგანდისტი, რათა მათ საფუძვლიანად შეისწავლონ პარტიის წესდება, პარტიის ისტორია და მე-17 პარტყრილობის გადაწყვეტილებანი.

ვ. გალდავა.
ვ. ბასილაშვილი.

გორჯომის სადგური ემზადება სეზონისათვის

(„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტისაგან)

ზაფხული მოდის.

რამოდენიმე დღე და ბორჯომისაკენ მასობრივად დაიძვრებიან მშრომელები. არაჩვეულებრივ დაიტვირთება რკინისგზა. ბორჯომისა და ბორჯომ-ბაღის სადგურებს მოაწყდებიან მგზავრთა ათასები.

ამასთან დაკავშირებით სადგურების ხელმძღვანელთა წინაშე დიდი ამოცანა დგას. ამოცანა შეხობათა გადაკეთებაა, მათი საფუძვლიანი რემონტისა. რემონტი პირველ მაისს უნდა დამთავრებულიყო (ასეთია გზის უფროსის ბრძანება), მაგრამ იგი დაახლოებით 15—20 დღეს კიდევ ვერ დამთავრდება, ვინაიდან მეხუთე, საამშენებლო უბანი (უფროსი **ლევან ხაჩიძე**) საჭეს კარგად ვერ ხელმძღვანელობს.

გვიანდება სადგურის კეთილმოწყობა, რომელიც გულისხმობს, საპირფარეშოს გაფართოებას, სადგურის შენობის გადახურვას (ამჟამად ყოველი გაწვიმებისას დარბაზში წყალი ჩამოდის) და სადგურის ტერიტორიის შემოღობვას (ახლა პერონზე ერთმანეთში ირევა ხალხი და პირუტყვი). ეწყობა საზაფხულო ბაღი რკინისგზის ხელში. ბორჯომ-ბაღში აწყობენ ხელბარგის შენახველ კამერას და საზაფხულო პავილიონს, რისთვისაც მცენარეები უკვე შეძენილია.

წელს ჩატარდა სადგურების, კერძოდ საქონლის სადგურის გენერალური დასუფთავება. ინიციატივა ეკუთვნის სადგურის უფროსად ამ რამდენიმე თვის წინად დანიშნულს ამხ. **სიმონ მეტრეველს,** რომლის მოსვლამდე აქაურობა სიბინძურეში იყო ჩაფლული. **უკანასკნელი ერთი თვის განმავლობაში სადგურის ტერიტორიიდან გაიტანეს 150 ვაგონი ნაგავი.**

დასუფთავება ჩატარდა ერთი მხრივ სადგურის ძალებით (შაბათობით სამჯერ) და მეორე მხრივ სარაიონო ორგანიზაციების ფულადი დახმარებით. მათ ამ საქმისათვის გადასცეს სადგურს სულ 3 ათასი მანეთი.

უნდა აღინიშნოს ბორჯომის პარტრაიკომის (მდივანი ამხ. **ცხოვრებაშვილი**) და რაიაღმასკომის (თავმჯდომარე ამხ. **ჭიჭინაძე**) განსაკუთრებული ყურადღება ტრანსპორტი სამი. მათ იკისრეს, ასფალტით მოფინონ სადგურში მისავალი გზა ქალაქის მხრიდან და გაიყვანონ იქ წყაროს წყალი (დღემდე სადგურში მდინარის წყალს ხმარობდენ). მათვე იკისრეს სადგურ ბორჯომ-ბაღში ორი ოთახის უზრუნველყოფა რბილი მოწყობილობით და დგებით. ოთახები გამოყოფილია მთავრობის წევრთა და ტურისტებისათვის.

ჯ. პაიჭაძე.

მზეთავსეგის მიერ საზეინკლო სტაქის გავლის საქმე სარჩელშია

ამჟამად ამიერკავკასიის რკინისგზაზე მთავარ მიზეზს შეეხებევებისას წარმოადგენს ბუქსის წვა გაის გამო ვაგონების მოხსნა. ეს მოვლენა გამოწვეულია ხშირად მზეთავების უპასუხისმგებლო მუშაობით საერთოდ კი მისი მთავარი მიზეზია მზეთავების დაბალი კვალიფიკაცია, მათ მიერ საზეინკლო საქმის უცოდინარობა. ამ გარემოებას სათანადო ყურადღება მიაქცია რკ. გზის ტრანსპორტის ხელმძღვანელობამ და გადასწყვიტა: **„არც ერთი მზეთავი, რომელსაც არ ექნება ზეინკლის თანაშემწის კვალფიკაცია არ უნდა მუშაობდეს რკ. გზის ტრანსპორტზე“.** ამასთან დაკავშირებით ყველა დეპოში გაშლილია მუშაობა მზეთავების ზეინკლის თანაშემწეებად გადასამზადებლად.

ტფილისის სავაგონო დეპოში სამტარებლო გუნდების 167 მზეთავია, ამათგან ზეინკლის თანაშემწის კვალიფიკაცია მხოლოდ 69 კაცს ჰქონდა. 88 მზეთავი კი საჭიროებდა ზეინკლის თანაშემწედ გადამზადებას. მათ გადასამზადებლად დეპოს პარტიულმა და პროფესიულმა ორგანიზაციებმა ფართო მასობრივი მუშაობა ჩაატარეს, მზეთავები გაანაწილეს 9 ჯგუფად, გამოყვეს კურსებზე ხელმძღვანელად დამკვრელი ზეინკალი **მ. მაკარაშვილი** და მიუჩინეს მათ სამეცადინო ადგილი.

მაკარაშვილის მონდომებული და ენერგიული მუშაობით 1 თვის განმავლობაში ზეინკლის თანაშემწედ გადამზადდა 17 მზეთავი. ამათგან სწავლის დიდი სურვილი გამოიჩინეს და გამოცდა „ფრიადზე“ ჩააბარეს: **ამხ. გ. გაბაიანმა, ლ. სარუხანოვმა, ა. დენისენკომ, მ. ბოგვილმა, დ. ვასალიძემ და ფ. გენგიურმა.** დანარჩენმა 10 მზეთავმა გამოცდა „ქარზე“ და „დამაკმაყოფილებელზე“ ჩააბარეს, ხოლო ერთმა **ა. გაბროვსკიმ** — „სუსტზე“.

მაგრამ მარტო მაკარაშვილის ღონისძიებანი არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ დროზე გადამზადდეს 9 ჯგუფად დაყოფილი 88 კაცი. დეპოს ხელმძღვანელები არ იჩენენ საჭირო უნარიანობას ამ საკითხის მოსაგვარებლად.

მათ ვერ შესძლეს, მაგ., მზეთავთა 3 ესამე ჯგუფის მთელი შემადგენლობის (10 კაცი) გაგზავნა სამხრეთ ფარეზში მოსამზადებლად და გაგზავნეს მხოლოდ 5 კაცი. ასეთი უყურადღებობა დანაშაულს ჰგავს, მით უმეტეს მაშინ, როდესაც დეპოს სჭირდება 250 მზეთავი და ჰყავს მხოლოდ 167. მზეთავმა მატარებელმა 20 საათის შემდეგ 40 საათი უნდა დაისვენოს, მაგრამ ტფილისის სავაგონო დეპოში ასე არ ხდება. აქ 20 საათის მუშაობის შემდეგ მზეთავები მხოლოდ 12 საათს ისვენებენ.

აღსანიშნავია აგრეთვე მზეთავთა კადრების დენადობაც. 5 დღის განმავლობაში დეპოს 5 მზეთავი მოაკლდა და იწვევს ამ ცვალებადობას არადამაკმაყოფილებელი კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობები, რომლებზედაც არ ზრუნავს დეპოს ადმინისტრაცია.

ამჟამად დეპო ხელშეკრულების ძალით, სამტრედიის რკ. გზის სოფ. სკოლიდან მოელის 40 კურსდამთავრებულ მოწაფეს, რომლებიც მზეთავებად იმუშავებენ. ამ 40 კაცის სათვის მზადდება საერთო საცხოვრებლად 2 დიდი ვაგონი ეს არ ჰყოფნის. საჭიროა შეიქმნას ისეთი პირობები, რომ შესაძლებელი გახდეს დეპოს ხელშეკრულება მზეთავთა მტკიცე კადრებით.

მოუთმენელია ის გარემოება, რომ ზეინკლის თანაშემწის კვალიფიკაცია 88 მზეთავიდან მიღებული აქვს მხოლოდ 21 კაცს.

ეს ფაქტი იწვევს იმის საშიშროებას, რომ უმეტესი ორგანიზებით დადგენილება 1934 წელში ყველა მზეთავის გადამზადების შესახებ ზეინკლის თანაშემწის კვალიფიკაციის მისაღებად 6 თვის საზეინკლო სტაჟის გავლით შეუსრულებელი დარჩება. დეპოს ხელმძღვანელობამ დაუყოვნებლივ უნდა გარდაჭრას ამ მომართულებით თავისი მუშაობა.

მ. აროშიძე.

კრების მიმოხილვა

„პოლიგრამის“ შემდეგ

„სოციალიზმის მშენებელი“ (ხობი)

არ შეიძლება ითქვას, თითქოს ხობის საარაიონო გაზეთს ოპორტუნიზმით დაეწყოს მე-17 პარტყრილობის დადგენილებათა პროპაგანდის მიმდინარეობის გაშუქება. ამ თვალსაზრისით პირველი მძაფრი დაიბეჭდა გაზეთის 20 თებერვლის ნომერში („პროპაგანდისტის ტომიუნა“). ზოგიერთი საარაიონო გაზეთისათვის ეს არც თუ ისეთი დაგვიანებაა, განსაკუთრებით „სოციალიზმის მშენებლისათვის“, რომელიც თვეში მხოლოდ ორიოდე ნომრის გამოცემას ახერხებს. სამაგიეროდ, შეიძლება ითქვას, რომ **გაზეთმა თავიდანვე ყალბი ტონი აიღო პარტგაზეთების ჭეშმარიტ და მისი ძირითადი ორგანის — პროპაგანდისტის — მუშაობის გაშუქების საქმეში.**

„ოდეს უფრო მალლა ავსწიოთ პოლიტსწავლების რეპუბლიკური (! — რედ.) და ხარისხობრივი მაჩვენებელი“.

ასეთი აწლაგის ქვეშ ათავსებს „სოციალიზმის მშენებელი“ საუბარს „დამკვრელ პროპაგანდისტებთან“. ამ საუბრიდან მკითხველი ბევრ საინტერესო ამბავს გებულობს, მაგალითად, პროპაგანდისტ **მ. ბუხანძეს** ინიციატივით

„ბეთა-მუზნიის კოლსკოლს დაწყებითი პოლიტ-ლიტერატურა პოლიტ-ლიტარეია 2-ჯერ გამოშვებულია 2 აკადემიური (!! — რედ.) კიდლის გაზეთით“.

ბეთის ტექნიკუმის № 3 უჯრედის პროპაგანდისტი **ნ. ლაშხია** არ დაკმაყოფილდა პოლიტ-ლიტარეიის ორჯერ ჩატარებით, არც „აკადემიური“ კიდლის გაზეთის გამოცემით და მოაწყო „პ.-დაჭერა“.

გაზეთის იმავე ნომრიდან ვგებულობთ, რომ ბუსქანიძეს და ლაშხიას ოდნავადაც არ ჩამორჩება „ხობის პ. ტ. ათწლეულის № 3 კ. კ. ორგანიზაციის ლენინიზმის. წრის პროპაგანდისტი **ნ. თაბარიშვილი“,** რომელსაც ერთდროულად იმ დროს მოუწყვია „პოლიტ-ლიტარეიაც“, „პოლიტ-დაჭერაც“ და გამოუცია „აკადემიური“ კიდლის გაზეთიც.

სამაგიეროდ ამ საუბრიდან „დამკვრელ პროპაგანდისტებთან“ მკითხველი ბევრ რამეს ვერ გებულობს, ვერ გებულობს, მაგალითად:

რამდენად არის ჩაბმული პარტიული და უპარტიო მასა ყრილობის მასალების შემზადებელ წრეებში;

არის თუ არა დაკავშირებული პოლიტსკოლების დაკომპლექტების დროს დიფერენცირებული მიდგომა მსმენელებისადმი მათი პოლიტიკური ცოდნის დონის მიხედვით;

როგორია პროპაგანდისტების კვალიფიკაცია,

ამოზომებს თუ არა რაიკომი პოლიტსკოლების მუშაობას და უწევს თუ არა ოპერატიულ დახმარება-ხელმძღვანელობას ამ დარგში პირველად პარტორგანიზაციებს და პროპაგანდისტებს;

როგორია ყრილობის მასალების დამუშავების და მსმენელების მიერ ამ მასალების შეთვისების ხარისხი და სხვ.

ყრილობის გადაწყვეტილებათა ღრმად და მაღალხარისხოვნად შესწავლის ნაცვლად გარეგნული ხმაური და სასპორტო აღტყინება. ცალკე პოლიტსკოლების, ცალკე პროპაგანდისტების მუშაობის შესწავლის, მოურნეობით გამოკვლევების პოპულარიზაციის და ჩამორჩენილთა მხარების ნაცვლად „საერთო“ ლაპარაკი — ასეთ დასკვნამდე მიგვიყვანა „სოც. მშენებელი“-ს ოთხი თვის მუშაობის შემოწმებამ.

რაიონულმა პრესამ შეუწყნარებელი ბრძოლა უნდა აწარმოოს არა მხოლოდ პარტმშენებლების ორგანიზებისათვის (მსმენელთა და პროპაგანდისტთა გაკვლების სრული ობიექტით, მეცნიერების უზენაესი პრინციპით, განათების, ლიტერატურით, რუქებით და დიაგრამებით), არამედ პარტგანათლების ჩვეულის ცენტრალური ფიგურის — პროპაგანდისტის — მაღალი კვალიფიკაციისათვის, პარტმშენებლის სწორი მეთოდიკისათვის, მსმენელთა მიერ ყრილობის მასალების მაღალხარისხოვნად შეთვისებისათვის.

რაიონულმა პრესამ და კერძოთ, „სოც. მშენებელმა“, უნდა გამამხვილოს ყურადღება, რათა მე-17 პარტყრილობის დადგენილებათა პროპაგანდა მკვრივი იქნას და ქაღალდებული **კონკრეტულ საწარმოო ამოცანებთან.**

რაიონული პრესა სისტემატიურად უნდა ამხილებდეს, როგორც პოლიტსკოლების მუშაობის, ისე პარტორგანიზაციების და, კერძოთ, ინსტრუქტორების ხელმძღვანელობადობის ჩამორჩენებს, რომელ მუშაობის „გართობენის დროს პროპაგანდა ხშირად მშრომელებისგან ტაბარეთა პარტკომებს და ინსტრუქტორებსა., ინსტრუქტორები არ იცნობენ პროპაგანდისტებს, არ დაინტერესებენ სკოლაში, არ არიან დაინტერესებული იმით, თუ როგორ წარმოებს იდეო-პოლიტიკური აღზრდა კომუნისტებისა, რომლებსაც მათ ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ“ („პრავდა“).

ასეთია ბოლშევიკური პროპაგანდის მთელი ხარისხისათვის ბრძოლის უმთავრესი პირობები, ეს პირობები ამ ცნებად უნდა დაიცვას „სოც. მშენებელმა“.

რედაქტორისა და კორექტორების შესახებ

„კედლის გაზეთებმა უნდა უზრუნველყოს წინაშე (?) მდგომ ამოცანათა რეალიზაციაზე კონკრეტული ხელმძღვანელობა“.

ეს ფრაზა ამოღებულია ონის საარაიონო გაზეთ „სოციალისტური მშენებლობის“ № 15-დან. ესაა არა ჩვეულებრივი წინადადება ტექსტში, არამედ მთელ გვერდზე გაშლილი **აწლაგი!** რა უნდა ასწავლონ კედლის გაზეთებმა ასეთი საარაიონო გაზეთისაგან, რომელსაც არ შეუძლია აწლაგი მაინც დაწეროს სტილისტურად სწორად? და ვინ წინაშე მდგომი ამოცანების რეალიზაციის პოითხოვს „ს. მ.?“

კიდევ რამდენიმე მაგალითი (მოგეცადოთ მხოლოდ აწლაგები და სათაურები):

„უთაურობა უნდა უხელმძღვანელოთ“, „ღონიძიებით შეუფასებლობა სამხედრო მსახურთა ოჯახების შეღავათების და დამარების საქმეში“. (№ 21). „ვემხედებით მარგალა თოხნ სა და თიბოსათვის“. (№ 24).

ესაა სახელდახელოდ აღებული მაგალითები. გაზეთის ტიპაჟის გაცნობის დროს ბევრად უფრო ალმაშფოთებელ დამახინჯებებს შეეხვედებით. შეიძლება ვითქვათ, რომ ეს **კორექტორების** ბრალია. მართლაც, „სოციალისტური მშენებლობის“ კორექტორები ხშირად ცოდავენ. გაზეთის რედაქცია დაუნდობლად „აჭლეს“ მათ. ასწორებს შეცდომებს. ირებით ასეთი „გაძსრორების“ ნიმუშები:

„გაუვებებობის გამო 1934 წ. ჩვენი გაზეთის № 6 გამოტოვებულია ამიტომ ჩვენი გაზეთის დღევანდელი № 13 განმეორდება შემდეგ ნომერზე ჩვენი გაზეთის დამატებით № 11-ში გაპარულია კორექტორული შეცდომა მეორე გვერდზე მეოთხე სვეტზე მესამე აბზაცის მეან სტრიქონზე: დამატებით სწერ-ეტა, რომელიც არ უნდა იყოს, რედაქცია:“

როგორც ჩანს, შეცდომები ისეთი „გასწორებულა“, რომ ვერაინ გაიგებს, თუ რის თქმა სურს რედაქციას.

რით აიხსნება ასეთი ყოველდღე შეუწყნარებელი, უდარდელი, უპასუხისმგებლო დამოკიდებულება გაზეთის მასალებისადმი? ნუთუ პირველ ყოველისა ამაში დამნაშავე არ არის გაზეთის პასუხისმგებელი (!) რედაქტორი **გ. გაბიცანაშვილი?** (სიტყვამ მოიტანა: 26 აპრილიდან მეოთხე გვერდის ბოლოს მცოთხველები წააწყდებიან ასეთ ბანაწერს: „პ/მგ რედაქტორი გ. გა-ლი“. როგორდაღლეული შემოქმედება! თუმცა საკითხია: რად მალავს რედაქცია პ/მგ. რედაქტორის ვინაობას?).

თამბაქო

თამბაქოს თესვის გეგმა საქართველოში შესრულებულია

თამბაქოს თესვის გეგმა საქართველოში შესრულებულ იქნა 5 ივნისისთვის. **გეგმით გათვალისწინებულ 19.250 ჰექტარის ნაცვლად, თამბაქო გადარგულია 19.415 ჰექტარზე. გეგმა შესრულებულია 100,9 პროცენტით.**

მიუხედავად, იმისა, რომ საქართველოს მთელმა რიგმა რაიონებმა **(ლაგოდეხი, ბორჩალო)** და აგრეთვე **აფხაზეთმა** თამბაქოს დარგვის გეგმა ვადამდე შეასრულეს, ცალკე რაიონებში თამბაქოს დარგვა ოგვიანებს.

წალენჯიხის რაიონში თამბაქო ჯერ კიდევ დასარგავია 55 ჰექტარზე, **ზუგდიდის** რაიონში 50 ჰექტარზე, **ყვარელის** რაიონში —8 ჰექტარზე და **ჩხოროწყუს** რაიონში —10 ჰექტარზე.

ჩამორჩენილმა რაიონებმა ყველა ზომები უნდა მიიღონ, რომ თამბაქოს გადარგვა დანიშნულ ვადაზე—10 ივნისისათვის დამთავრონ (ადს).

სიგნალი ყვარელიდან

(ყვარელი, ტელეგრაფით საკ. კორესპონდენტისაგან)

თამბაქოს ნარგავების დამუშავება ყვარელის რაიონში დაიწყო. **ახალი სოფლის, შილდის, ყვარლის და ზანობიანის** სასოფლო საბჭოების თამბაქოს პლანტაციებში თავი იჩინა მავნებელმა — „მჭრელმა“, რომელიც მასობრივად მრავლდება.

რაიმოწვანმა სასოფლო საბჭოებს უკვე გაუნაწილა და გადაუგზავნა საწამლებელი მასალა—შხამები.

ზოგიერთ სოფ. საბჭოს, თავმჯდომარეები (ახალი სოფელი, **კოკლაძე,** ყვარელი — **გულიაშვილი,** ზანობიანი — **ნებუმაშვილი**) დანაშაულებრივ დამოკიდებულებას იჩენენ თამბაქოს მავნებლებთან ბრძოლისადმი, არ ეხმარებიან აგრონომებს, მუშა-ხელის გამოყვანაში.

ყვარლის სასოფლო საბჭოში **შესაწამლია 44 ჰექტარი პლანტაცია. აქედან შეწამლულია მხოლოდ ორი ჰექტარი.** აგრონომი სამი დღე ტრიალებდა სოფ. სოფსაბჭოში. მაგრამ საბჭოს თავმჯდომარემ ხალხი არ გამოიყვანა მავნებლებთან საბრძოლველად.

აფხაზავა, გოგიშვილი

ძლავრი ჰიდროელსადგური ედ. სუფსა-გუბაზოულზე*)

ამ წერილის საგანს შეადგენს მრეწველობის ელექტრო - ენერგიით დაკმაყოფილების საკითხის განხილვა, მიუხედავად უდიდესი მიღწევებისა ელექტრომშენებლობის დარგში, ენერგიის გამომუშავება მთინც საგრძნობლად ჩამორჩება მოთხოვნილებას.

სახალხო მეურნეობის დატვირთვის გრაფიკს მთელი წლის განმავლობაში თითქმის თანაბარი სახე აქვს, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ იმ უმნიშვნელო ზრდას, რომელიც ზამთრის პერიოდში ხდება.

ენერგიის ყველაზე იაფი წყარო—ჩვენი მდინარეები ხასიათდებიან საწინააღმდეგო თვისებებით: მრავალ წყლიანობით ზაფხულის (გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა) და მცირე წყლიანობით ზამთრის პერიოდში. ასეთი უხერხული გრაფიკის გამოსწორება შესაძლებელია მხოლოდ მსხვილ წყალსაცავების მოწყობით: მრავალ წყლიანობის დროს წყალის დასაგროვებლად, ხოლო მცირეწყლიანობის დროს საჭიროების მიხედვით სახარჯავად, ან ჰიდრო-აკუმულაციით, ე. ი. გადამუშავებული წყალის ხელახლა სამუშაო სიმაღლეზე აყვანით.

საქართველოს ჰიდრო - ენერგეტიული რესურსების გამოყენების საქმეში მნიშვნელოვან საგანძურს წარმოადგენს ინჟ.: **კოპაძის, შენგელიას, ხიზანიშვილის** და სხვათა სქემები და პროექტები, რომელთა ნაწილი უკვე განხილულია შესაფერის უმაღლეს ტექნიკურ ინსტანციაში და ელის განხორციელებას („ხრამჰესი“, „რიონჰესი მეორე“ და სხვ.).

საქართველო უმთავრესად მდიდარია მცირე წყალიანი და დიდ დაქანებიანი მდინარეებით, რომელთა მოხერხებული გამოყენება მისცემდა ჩვენს მრეწველობას ათეულ და ასეულ მილიონ **კილოვატ - საათ** იაფ ენერგიას.

ჩემს მიერ დამუშავებული სქემაც ერთ-ერთ ასეთ შესაძლებლობას ჰგულისხმობს. მხედველობაში მაქვს **სუფსა - გუბა ზოულის კომპლექსი ჩიხატაურის რაიონში.**

ცნობილია, რომ შავი ზღვის სავ.-ბრეთ - დასავლეთის მდინარეები დიდად განსხვავდებიან წლიური ჩამოდინების ხასიათით, არამც თუ აღმოსავლეთის, არამედ დასავლეთ ნაწილის მდინარეებისგანაც. მიზეზი ამ მოვლენისა ისაა, რომ ისინი მდებარეობენ თბილ ჰავიან ზონაში, მათი ბასეინები ია სავსეებით არაყინულოვან მთებშია, ამიტომ თოვლი განუწყვეტლივ დნება მთელი ზამთრის განმავლობაში და იწვევს მდინარეების მაღალ დონეზე დგომას.

ეს უმნიშვნელოვანესი პირობა მიაკუთვნებს ქვემოთ აღწერილ სადგურს სხვებთან პარალელურად მუშაობის დროს მარეგულირებელი დგურის უპირატესობას. ის ყოველგვარ რთულ და ძვირად ღირებულ სპეციალურ წყლის შემკავებელ (წყალურ რეგულირებისათვის) მოწყობილობის გარეშე ნაწილობრივ გამოიყენებს მდინარის 18 კუბ. მეტრს აღემატება და შეცდომაც არ იქნება, თუ ჰიდროსადგურის სიმძლავრეს ამ ხარჯის მიხედვით დავიპროექტებთ. ამით მნიშვნელოვნად იქნება დაფარული ის დანაკლისი, რომელსაც ჩვენი მრეწველობა ზამთრის პერიოდში განიცდის.

ზემოხსენებული მდინარეების მთის მდინარეებია და მდიდარი არიან წლიური ჩამოდინებით, მათი ტოპოგრაფიული მდებარეობა ხელსაყრელ პირობებს ჰქმნის მათზე მძლავრი ჰიდრო - ელ-სადგურის აშენებისათვის. აღნიშნული სქემა ჩვენს მიერ დამუშავებულია ორ ვარიანტად.

პირველი ვარიანტი

პირველ ვარიანტს ვადგენთ ორ საფეხურად. მდ. გუბაზოულზე, სოფ. **ბუქსიეთსა** და **ხევს** შორის აგებული იქნება 8—10 მეტრიანი დაბალი წნევის საგუბარი, სადაც წყლის ჰორიზონტი მიაღწევს **255** მეტრს შავი ზღვის დონიდან. სამკილომეტრიანი გვირაბით წყალი გაიყვანება მდ. სუფსის „ქალაპოტში, ე. წ. „გურის ტბასთან“, სოფ. იანოულში. მდ. სუფსის ჰორიზონტი ამ ადგილას უდრის **240** მეტრს. ამ ვიწრო და მაღალ კლდიან ხეობაში აიგება 15 მეტრიანი საგუბარი, რომელიც ორივე მდინარის დონეებს გაათანაბრებს.

მოასწორებს საქართველოს გრაფიკს. ზამთრის პერიოდში, როცა სხვა სადგურები (ზაჭესი, რიონჰესი და სხ.) თავიანთ მინიმალურ სიმძლავრეს ანვითარებენ მდინარეების ხარჯის ძალზე შეზღუდულობის გამო, სუფსა - გუბაზოულის სადგური კი საპროექტო სიმძლავრეზე მეტს მოგვცემს. ზემოთქმულის დასადასტურებლად საკმარისია მარტო ის ფაქტი მოვიყვანოთ, რომ დეკემბრის საშუალო თვიური დებეტი ორივე ამ მდინარისა 18 კუბ. მეტრს აღემატება და შეცდომაც არ იქნება, თუ ჰიდროსადგურის სიმძლავრეს ამ ხარჯის მიხედვით დავიპროექტებთ. ამით მნიშვნელოვნად იქნება დაფარული ის დანაკლისი, რომელსაც ჩვენი მრეწველობა ზამთრის პერიოდში განიცდის.

**მოასწორებს საქართველოს გრაფიკს. ზამთრის პერიოდში, როცა სხვა სადგურები (ზაჭესი, რიონჰესი და სხ.) თავიანთ მინიმალურ სიმძლავრეს ანვითარებენ მდინარეების ხარჯის ძალზე შეზღუდულობის გამო, სუფსა - გუბაზოულის სადგური კი საპროექტო სიმძლავრეზე მეტს მოგვცემს. ზემოთქმულის დასადასტურებლად საკმარისია მარტო ის ფაქტი მოვიყვანოთ, რომ დეკემბრის საშუალო თვიური დებეტი ორივე ამ მდინარისა 18 კუბ. მეტრს აღემატება და შეცდომაც არ იქნება, თუ ჰიდროსადგურის სიმძლავრეს ამ ხარჯის მიხედვით დავიპროექტებთ. ამით მნ

ჩაის ფოთლის კრეფაში
ივნისი გადამწყვეტი თვეა

მთავარია ხარისხი

ოზურგეთი, (საკ. კორ.) **„კომუნისტის“** 22 მაისის ნომერში მოთავსებულ შენიშვნის საპასუხოდ ლაითურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ დიდი მუშაობა გააჩაღა. მეურნეობის პირველი რაიონი, რომელიც განსაკუთრებით იყო სარეველა ბალახებით დანაგვიანებული, **უკვე გაწმენდილია.**

პლანტაციების მოვლის და მწვანე ფოთლის კრეფის ტემპები აქ საგრძნობლად გაიზარდა. პლანტაციების პირველი თოხნა (1.015 ჰექტარზე) მეურნეობამ 2 ივნისისათვის **დაამთავრა** (31 მაისს და 1 ივნისს თოხნა შეჩერებული იყო წვიმების გამო). მაისის გეგმით გათვალისწინებულ **36.000 კილოგრამის ნაცვლად მოკრეფილია 36.470 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი.**

ლაითურის საბჭოთა მეურნეობამ სგაზაფხულო სამუშაოებზე **ნასაკირალის მეურნეობას დაახმარა 50 მუშა.** სამაგიეროდ ნასაკირალმა მაისის მეორე ნახევარში გაუთოხნა ლაითურს 16 ჰექტარი პლანტაცია.

ლაითურის საბჭოთა მეურნეობას დიდ დახმარებას უწევენ აგრეთვე კომკავშირის ორგანიზაციები და კოლმეურნეობები, რომლებმაც გაუთოხნეს 300 ჰექტარი პლანტაცია.

ლაითურის საბჭოთა მეურნეობის ხელმძღვანელობამ (დირექტორი, ამხ. **ე. გობრონიძე,** პარტკომის მდივანი ამხ. **ა. რამიშვილი**) აღებული ტემპების შენარჩუნებასთან ერთად განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს ჩაის მწვანე ფოთლის ხარისხის დაცვას, რომელშიაც იგი ჯერჯერობით ისევ ჩამორჩენილია.

ს. მასხულია.

კოლმეურნეოგები ჩამორჩენ

ზუგდიდის რაიონის ზოგიერთი კოლმეურნეობა საჭირო სიმტკიცით ვერ იბრძვის ჩაის სამუშაოთა ვადაზე და მაღალხარისხოვნად შესრულებისათვის.

მაისის განმავლობაში აქ უნდა მოეკრიფად 70.463 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი. 30 მაისისათვის მოკრეფილი იყო მხოლოდ 38.570 კილოგრამი. განსაკუთრებით ჩამორჩენილი არიან კოლმეურნეობები „ოქტომბერი“, „დამკვრელი“, „ჯიხისკარი“, „ნარაზენი“, „კორცხელი“ და სხ.; რომლებსაც გეგმის ნახევარიც კი არა აქვთ შესრულებული.

პ. დგებუაძე.

მოკრეფილი ჩაის მწვანე ფოთლის მიღება ჩაქვის პირველ საბჭოთა მეურნეობაში

ი ს ვ ე ნ ე ბ ე ნ...
(ლანჩხუთის რაიონი)

აცანის ჩაის ფაბრიკას მაისის განმავლობაში უნდა მიეღო და გადაემუშავებია 114.476 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი; აქედან პირველი ხარისხის 90 პროც., ხოლო მეორე ხარისხის 10 პროც. უნდა ყოფილიყო.

მაისის განმავლობაში ფაბრიკამ ფაქტიურად მიიღო 107.707 კილოგრამი, გეგმის 94,1 პროც., აქედან 90 პროც.-ის ნაცვლად პირველ ხარისხის არის 80,5 პროც., მეორე ხარისხის კი (10 პროც.-ს ნაცვლად)—17,5 პროც.

ამ რიგად ფაბრიკამ მაისში ვერ შეასრულა გეგმის ვერც რაოდენობითი და ვერც ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

ეს ჩამორჩენა იმით არის გამოწვეული, რომ ფაბრიკის სამოქმედო რაიონში შემავალი ზოგიერთი პარტორგანიზაცია და კოლმეურნეობის ხელმძღვანელები უსულგულოდ და, უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან თავიანთ მოვალეობას.

სოფ. გაგურის კოლმეურნეობას და ერთპიროვნულ მეურნეობებს, მაისში ფაბრიკისათვის უნდა ჩაებარებიათ 2.070 კილოგრამი, 29 მაისს მათ შესრულებული ჰქონდათ გეგმის 98,1 პროც. (ჩაბარებული ჰქონდათ 2.031 კილოგრამი, კიდევ უნდა ჩაებარებიათ 39 კილოგრამი). 30 და 31 მაისს ამ სოფელში ჩაის კრეფა **არ უწარმოებიათ.** პარტორგანიზატორი ამხ. **ტულუში** და კოლმეურნეობის ხელმძღვანელები ამ გარემოებას „ობიექტიური“ მიზეზებით, ამართლებენ.

„ისვენებდა“ თვითონ ტუღუშიც, „ისვენებდენ“ კოლმეურნეებიც, და ერთპიროვნული მეურნეებიც. ისინი ჩრდილში იყვენ წამოწოლილი, გრძელ - გრძელ ბუსაიფით იქცევდენ თავს; პლანტაციებიდი ჩაის მომწიფებული ყლორტები უხეშდებოდა და ფუჭდებოდა.

ასევე მოიქცენ სოფ. ჭანჭათის კოლმეურნეები, რომლებსაც მაისის გეგმის შესრულებაში დიდი გარღვევა აქვთ და ცხვირწინ, საკოლმეურნეო კანტორის გვერდით მდებარე პლანტაციაში ხუთმეტი-ოცი დღეა ყლორტი არ მოუწყვეტიათ.

სოფ. ქვედა - აკეთის ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციები ჩაის მწვანე ფოთლის ხუთი ბრიგადიდან კრეფაში მოწინავეა მეხუთე ბრიგადა (ბრიგადირი **მუხამედ სამუელიძე**) და მესამე ბრიგადა (ბრიგადირი **ხასან ჭუჭუჭელ-ოღლი**).

— მუხამედს აგერ გუშინ გარდამავალი დროშა მიეკუთვნები ჩაის სამუშაოთა კარგად შესრულებისათვის — განაცხადა კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ.

ამ დროს მუხამედიც მოგვიახლოდა.

— ცოტა მაცალეთ და ძაღ დროშას მე დავეპატრონებიო—წამოიძახა მესამე ბრიგადის ხელმძღვანელმა **ხახანმა.**

— მაგას ვერ ეღირსებით, დროშას ხელი დან არ გაუშვებთო — უპასუხა მუხამედმა.

ჩაის ფოთლის მაღალი ხარისხისათვის ბრძოლა მარტო კრეფის წესების დაცვით არ ამოიწურება. ეს კარგად იციან მოლარტოველებმა და ამიტომ თვალის ჩინივით უვლიან ჩაის თვითეულ ბუჩქს. ჩაის პლანტაციების პირველი გათოხნა ვადაზე ადრე დაამთავრეს და ახლა დაწკვრელი ტემპებით აწარმოებენ მეორე გათოხნას.

მოლარტოველები თვითკმაყოფილებას არ ეძლევიან. ისინი ყოველდღიურად ძალიერებენ მუშაობის ტემპებს, რომ უზრუნველყონ 1 ჰექტარიდან არა 1100 კილოგრამის, როგორც ეს გეგმით არის გათვალისწინებული, არამედ გაცილებით უფრო მეტი ჩაის მწვანე ფოთლის მიღება.

— „არც ერთი კილოგრამი მეორე ხარისხის ჩაის ფოთოლი იქნისში“. ასეთია მოლარტოვის სახელობის კოლმეურნეთა მტკიცე გადაწყვეტილება.

თ. კუნჭულია

მოკრეფილი ჩაის 95,6 პროცენტი პირველი ხარისხისაა

აჭარისტანის მიწსახკომის მეორე საბაჭოთა მეურნეობა პირნათლად ასრულებს ორჩხამურელთა გამოწვევის საპასუხოდ ნაკისრ ვალდებულებებს.

ჩაის პლანტაციების კაპიტალური და მიმდინარი რემონტის გეგმა ძას შესრულებული აქვს 100 პროცენტით, ჩაის პლანტაციების აღდგენის გეგმა 103,4 პროცენტით, სასუქის შეტანის გეგმა 101,2 პროცენტით, გადაბარვის—100,6 პროც. და ა. შ.

მაისის განმავლობაში ამ მეურნეობას ჩაის ფაბრიკისათვის უნდა ჩაებარებია 6.000 კილოგრამი მწვანე ფოთოლი. ფაქტიურად ჩაბარება 8.556 კილოგრამი. აქედან **95,6 პროც. — პირველი ხარისხისაა.**

პლანტაციების პირველი თოხნა 39 ჰექტარზე მეურნეობამ ვადაზე 11 დღით ადრე დაამთავრა. დაწყებულია პლანტაციების მეორე თოხნა 2 ივნისისათვის, მეორედ გათოხნილი იყო პლანტაციების 13,5 პროც. საუკეთესოდ მუშაობს პირველი რაიონი (აგრონომი **ჯღამაძე**), რომელიც ყოველდღიურ დავალებებს 15—20 პროცენტის გადაჭარბებით ასრულებს.

რ. მენაბდე.

ჩაქვის ფაბრიკა მოწინავეთა რიგებში

ბათომი, 5 ივნისი. მაისისათვის გათვალისწინებული ჩაის მწვანე ფოთლის გადამუშავების გეგმა ჩაქვის ჩაის ფაბრიკამ 124 პროცენტით შეასრულა. სპეციალური ბრიგადების მოწყობის გზით ვადამდე გადამუშავა მაისში მიღებული ჩაის ფოთოლი. ივნისის განმავლობაში გადასაზავნი ქსა ჩაი გადაგზავნილია ვადაზე ადრე 31 მაისისათვის, ივლისის გეგმის ანგარიშში ვადამდე გადაგზავნილია 19.382 კილოგრამი მზა ჩაი. სეზონის დასაწყისიდან გადაგზავნილია **სულ 42.884 კილოგრამი.**

5 მაისს მოვაწყვეთ 2 ბრიგადა, რომლებიც დახმარების წესით გადამუშავებენ ხუცუბნის ფაბრიკის ნაწილ ფაბრიკატს.

ფაბრიკის მუშები და სპეციალისტები ფიქდადებით იბრძვიან გადამუშავების ტემპების და მზა პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისათვის

ჩაქვის ჩაის ფაბრიკის დირექტორი — სუგაკი.

ჩაის კრეფა ორჩხამურში

„არცერთი კილოგრამი მეოცრე ხარისხის ჩაის ფოთოლი“
(ქობულეთი, ჩვენი სპეც. კორესპონდენტისაგან)

ბოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობას მაისში ფაბრიკისათვის უნდა ჩაებარებია 10.800 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი. ჩაბარება 14.427 კილოგრამი გეგმის 133,8 პროც. აქედან პირველი ხარისხისაა 13.198,2 კილოგრამი, მთელი რაოდენობის 91,5 პროც.

ხალხის შერჩევა, შესრულების შემოწმება, აგროწესების მტკიცედ დაცვა-ი, რით მიიღწევა წარმატების მოლოტოველებმა.

ჩაის კრეფაში აქ მთლიანად არის გამოყენებული ქალთა და მოზარდთა შრომა. არ ყოფილა შემთხვევა, რომ კრეფის დროს კოლმეურნეს უქიზეზოდ გაეცდინოს დღე, ან დაგვიანებით გამოსულიყოს სამუშაოზე. ინსტრუქციის თანახმად მოკრეფილი ფოთოლი დაუყონებლივ უნდა გაიგზავნოს ფაბრიკაში. ეს წესი აქ **სავსებით დაცულია.** თვითეულ ბრიგადაში ფოთოლს ფაბრიკაში გადასაზიდად გამოყოფილია ურემი და არა ვის აქვს უფლება ეს ურემი სხვა სამუშაოზე გაშოიყენოს.

— პირველ ხანებში ზოგიერთი არ იცავდა კრეფის წესებს, მხოლოდ და მხოლოდ დღიური ნორმის შესრულებით იყო დაინტერესებული. მაგრამ ამას ბოლო მოვუღეთო—აცხადებს კოლმეურნეობის თავმჯდომარე **ოსმან მგელაძე.**

— როგორ მოახერხეთ ეს — ვეკითხები ამხ. ოსმანს.

— სულ უბრალო წესით. გავაძლიერეთ მკრეფავის პირადი პასუხისმგებლობა. ფოთლის მკრეფავს შრომა ღირები ეწერება არა მარტო შესრულებული სამუშაოს რაოდენობის, არამედ აგრეთვე **ხარისხის** მიხედვით.

— იმ შემთხვევაში,—განაგრძობს ოზმანა თუ მოკრეფილი ჩაის ფოთოლში ყირყდუყი 10 პროც. მეტია, მკრეფავს იძულებულს ვხდით მაშინვე გადაარჩიოს მოკრეფილი ჩაი. ამის შემდეგ კოლმეურნეები დარწმუნდენ, რომ კრეფის წესების დაცვა სავალდებულოა.

ფოთლის კრეფის გაუმჯობესებაში დიდი როლი ითამაშა ხარისხის ინსპექტორების გამოყოფამ, რომლებიც მუშაობის დროს **ინუენერი გოცაძე,** რომელმაც ვერ შესძლო სამუშაოსათვის ტექნიკური ხელმძღვანელობის გაწევა, მას არ ჰქონდა აგრეთვე მშენებლობის გეგმა. ამჟამად მშენებლობა უზრუნველყოფილი არ არის მუშა-ხელით და აუცილებელი ფინანსიური რესურსებით.

მეურნეობაში არ წარმოებს საბინაო და საყოფაცხოვრებო ობიექტები მშენებლობა. ხელფასს თავის დროზე არ ისტუმრებენ (დავალიანება აღწევს 100 ათას მანეთს), კულტმასობრივი მუშაობა სრულიად ძალიერებულია. მოუწესრიგებელია აგრეთვე დაგეგმვის (ეკონომისტი **პავლოვი**) და აღრიცხვა-ანგარიშგების (**ბუხჰალტერი ჩიჩუა**) საქმე.

„კოლმეურნეობა ჩაის 95,6 პროცენტი პირველი ხარისხისაა“

აქვე უნდა აღინიშნოს ერთი არანორმალური მდგომარეობა. მეურნეობამ მარტში დაამზადა 270 ტონა ბზა, ღირებული 130 ათას მანეთად (აქედან 20 პროც. საექსპორტო მასალები იყო). იგი მიიტანეს რკინიგზის ზუგდიდის სადგურზე, აქედან „ლესოსბიტმა“ უნდა გაეგზავნა დანიშნულებისამებრ. მასალები ახლაც სადგურში ყრია და ფუჭდება, ამას კი არავინ ყურადღებას არ აქცევს. მეურნეობის დირექციას ამ საქმეზე თითიც არ გაუნძრევია, მხოლოდ უკანასკნელ დროს (16 მაისი) „ლესოსბიტმა“ გადაზიდა სრულიად უმნიშვნელო ნაწილი (ორი ვაგონი), უდიდესი ნაწილი კი კვლავ სადგურზე აწყვია და ბიანდება.

წალენჯიხის სატყეო - სამრეწველო მეურნეობის დირექტორად ითვლება ამხ. **ეგუტია.** ეგუტიამ ავადმყოფობის გამო მეურნეობა გადაბარა შემთხვევით პირს— **მიტრო გაბედავას.** გაბედავას ერთ დროს (1932 წელს) ჩხოროწყუს რაიონში დაუმტკიციათ ბოროტმოქმედება, რაც პრესაშიც იყო აღნიშნული. გაბედავას მეურნეობა სრულიად უყურადღებოდ აქვს მიტოვებული.

საჭიროა მეურნეობის მუშაობის გადაჭრით გარდაქმნა, მისი უზრუნველყოფა შემოწმებული მუშახელით. რაიონის პარტიულმა და საბჭოთა ორგანიზაციებმა მეურნეობას უნდა გაუწიონ მტკიცე კონკრეტული ხელმძღვანელობა და ყოველდღიური დახმარება.

ვ—ლი.

ხე-ტყის დაცურება ფერხდება
(სამტრედია)

ხე-ტყის დაცურების კანტორამ, **მდ. ცხენის - წყალზე,** ქვემო - სვანეთის და ცაგერის პარტრაიკომების და რაიაღმასკომების დახმარებით თავის დროზე ჩაატარა წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობა ხე-ტყის დაცურებისათვის. დადებულია ხელშეკრულება კოლმეურნეობებთან და ინდივიდუალურ მეურნეებთან მუშახელის გამოყვანაზე. კანტორა მომარაგებულია სურსათით, სამრეწველო საჭიროებით და საჭირო იარაღებით; გემები და ინსტრუქციები მიცემული აქვთ დაცურების ხელმძღვანელებს. ბენზინს შორის გაშლილია სოცშეჯიბრება და დამკვრელობა, გამარჯვებულთათვის დაწესებულია ჯილდო. კანტორა ჩაბმულია აგრეთვე ხე-ტყის დაცურების რესპუბლიკანურ კონკურსში.

15 მაისიდან დაიწყო ხე-ტყის დაცურება. მაარამ ლენტეხის სატყეო — სამრეწველო მეურნეობის ხელმძღვანელობის ვერ უზრუნველყო საჭირო მუშახელით და ამის გამო ხე-ტყის დაცურების გეგმა ჯერ-ჯერობით ვერ შესრულდა. ამ დრომდე მოაწოდა მხოლოდ 13.000 კუბომეტრი, რაც შეადგენს გეგმის 36,4 პროცენტს., ეს მოწმობს, რომ დაცურების სამუშაოები დაუშვებელი ნელი ტემპით მიმდინარეობს.

უნდა აღინიშნოს, რომ ხე-ტყის დაცურების კანტორა არ არის უზრუნველყოფილი საჭირო სახსრებით. კანტორამ საჭიროა ხე-ტყის სახირეზ ჭარხანას დღემდე მიაწოდა 13.000 კუბომეტრამდე; ხე-ტყე, მაგრამ ჭარხანას წყლიდან ამოიღებული აქვს მხოლოდ 6.000 კუბომეტრი, ამის გამო სახირეზ ბაზის კანტორამ. უარი განაცხადა ხე-ტყის ახალი დაცურებისათვის საჭირო კრედიტების მოზოდებაზე. ის მიმდინარეობა გაგრძელდება, სანამ საჭიროა ხე-ტყის ჭარხანა არ ამოიღებს წყლიდან მთელ დაცურებულ ხე-ტყეს.

საჭიროა სახერხი ჭარხნის კუდი მუშაობა საფრთხეში აყენებს დაცურების საქმეს; მოსალოდნელია წყლის სეზონის გამოუყენებლობა და დაცურების გეგმების ჩაშლა.

ნ. გოცირიძე.

ს.ს.რ. კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის დადგენილება

საბჭოთა მოქალაქეთა (კონტრრევოლუციური დანაშაულობისათვის) ს.ს.რ. კავშირის მართვა-გამგეობის წესრიგის წინააღმდეგ საშიშ მოქმედებათა) შესახები დებულების შესახებ მუხლების სამშობლოს ღალატის შესახებ.

ს.ს.რ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: შეუსებულ იქნას დებულება საბჭოთა მეწარმეობრივ მოქმედებათა (კონტრრევოლუციურ და განსაკუთრებით ს.ს.რ. კავშირის მართვა-გამგეობის წესრიგის წინააღმდეგ საშიშ მოქმედებათა) შესახებ შემდეგი შინაარსის მუხლებით 1^1—1^4:

„1^1. სამშობლოს ღალატი, ე. ი. მოქმედებანი, ჩადენილი ს.ს.რ. კავშირის მოქალაქეთა მიერ ს.ს.რ. კავშირის სამხედრო ძლიერების, მისი სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ანუ მისი ტერიტორიის ხელშეუხებლობის საზიანოდ, როგორიცაა ჯაშუშობა, სამხედრო ანუ სახელმწიფოებრივი საიდუმლოების გაცემა, მტრის მხარეზე გადასვლა, საზღვარგარეთ გაქცევა ან გადაფრენა, ისჯება სისხლის სამართლის სასჯელის უმაღლესი ზომით—დახვრეტით და მთელი ქონების კონფისკაციით, ხოლო შემამსუბუქებელ გარემოებათა დროს თავისუფლების აღკვეთით 10 წლის ვადით და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

„1^2. იგივე ბოროტმოქმედებანი, ჩადენილი სამხედრო მოსამსახურეთა სამხედრო მოსამსახურეობის სახეობის უმაღლესი ზომით—დახვრეტით და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

„1^3. სამხედრო მოსამსახურის საზღვარგარეთ გაქცევის ან გადაფრენის შემთხვევაში, მისი ოჯახის სრულ მხსაკუთარი წევრები, თუ მათ რითიმე ხელი შეუწყვიათ განზრახული ანუ ჩადენილი ღალატისათვის, ან თუნდაც იცოდენ ამის შესახებ, მაგრამ არ უცნობებიათ ეს ხელისუფალთათვის, ისჯებიან თავისუფლების აღკვეთით ვადით 5-დან 10 წლამდე და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

მოღალატის ოჯახის დანარჩენ სრულ— მხსაკუთარ წევრებს, რომელნიც ბოროტმოქმედების ჩადენის, გარემოებათა დროს თავისუფლების აღკვეთით 10 წლის ვადით და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

„1^2. იგივე ბოროტმოქმედებანი, ჩადენილი სამხედრო მოსამსახურეთა სამხედრო მოსამსახურეობის სახეობის უმაღლესი ზომით—დახვრეტით და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

„1^3. სამხედრო მოსამსახურის საზღვარგარეთ გაქცევის ან გადაფრენის შემთხვევაში, მისი ოჯახის სრულ მხსაკუთარი წევრები, თუ მათ რითიმე ხელი შეუწყვიათ განზრახული ანუ ჩადენილი ღალატისათვის, ან თუნდაც იცოდენ ამის შესახებ, მაგრამ არ უცნობებიათ ეს ხელისუფალთათვის, ისჯებიან თავისუფლების აღკვეთით 5-დან 10 წლამდე და მთელი ქონების კონფისკაციით“.

მოღალატის ოჯახის დანარჩენ სრულ— მხსაკუთარ წევრებს, რომელნიც ბოროტმოქმედების ჩადენის, შესახებ ცნობის მიუწოდებლობა იწვევს თავისუფლების აღკვეთას 10 წლით“.

დანარჩენ მოქალაქეთა (არა სამხედრო მოსამსახურეთა) მხრივ ცნობის მიუწოდებლობა ისჯება ამ დებულების 1^2 მუხლის თანახმად“.

ს.ს.რ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე — **მ. კალინინი.**

ს.ს.რ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მოვალეობის აღმასრულებელი

ა. მედვედევი

მოსკოვი, კრემლი.
1934 წ. 8 ივნისი

წყლის სატრანსპორტო სასამართლოებისა და პროკურატურის ორგანიზაცია

საკავშირო სახკომსაბჭოს წარდგენით ცაკის პრეზიდიუმმა დაადგინა მოიწყოს წყლის სატრანსპორტო სასამართლოები და პროკურატურა.

ს.ს.რ. კავშირის უზენაეს სასამართლოს და პროკურატურას ემორჩილებიან შავი ზღვისა და კასპიის ზღვის ბასეინებისა და ზემოვოლგის, შუაგოლგის, ჩრდილო ვოლგის და დნეპრის სამდინარო ბასეინების სასამართლოები და პროკურატურა. დანარჩენი ბასეინების სასამართლოები და პროკურატურა არსებობა სათანადო მოკავშირე რესპუბლიკების სისტემაში.

ამ ბასეინების უმთავრეს საწარმოო და საექსპლოატაციო უბნებზე იქმნებიან ს ოუბნო სასამართლოები და პროკურატურა. წყლის სატრანსპორტო სასამართლოები გაყარჩევენ სახიერშეფო ბოროტმოქმედებს ჩადენილს წყლის ტრანსპორტზე. შრომის დისციპლინის დარღვევას, დატვირთვა-გადმოტვირთვის შეფერხებას, რაც იწვევს გემების გაცდენას და სხვ.

ს.ს.რ. კავშირის უზენაეს სასამართლოს შემადგენლობაში იქმნება წყლის სატრანსპორტო კოლეგია, ხოლო კავშირის პროკურატურაში— წყლის სატრანსპორტო პროკურატურის სექტორი (ადს).

საქ. ექიმთა მე-6 ყრილობა

გავლვთა სიკვდილიანობა

7 ივნისს დილის სხდომაზე განხილული იყო მორიგი საპროგრამო საკითხი: ბავშვთა აკვდილიანობა. მთავარი მომხსენებელი დოც. **ა. ჯიმშელაძე** აღნიშნავს, რომ ? ბავშვთა შობადობის და სიკვდილიანობის საკითხი წარმოადგენს აქტუალურ პრობლემას. კაპიტალისტურ ქვეყნებში ხდება ბავშვთა და ბადების კატასტროფული შემცირება. მაგ. გერმანიაში 1933 წ. ყოველ 1000 მცხოვრებზე მოდიოდა 14 ახალდაბადებული, 1929 წ. შეძლებულ კლასების ბავშვთა შორის ყოველ 100 დაბადებულზე მოდიოდა 3,6 სიკვდილიანობა, მაშინ, როდესაც მუშათა ბავშვებს შორის სიკვდილიანობა უდრიდა 12,6 პროცენტს.

ჩვენში ბავშვთა დაბადება ძველ წლებთან შედარებით არ შემცირებულა; ყოველ 1.000 მცხოვრებზე მოდის 26,3 დაბადება. ბავშვთა სიკვდილიანობის კოეფიციენტი ამ შემცირდა 20 პროცენტით. მაშინ, როცა კაპიტალისტურ ქვეყნებში სიკვდილიანობა ყოველწლიურად მატულობს.

ჩვენში ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირების მიზეზია ექსპლოატაციის მოსპობა. მნიშვნელი მასების მატერიალურ-კულტურული დონის ამაღლება. დედათა და ბავშვთა დამცველ დაწესებულებათა ქსელის ფართოდ გაშლა.

ამავე საკითხზე თანამოხსენებით გამოსულ ექ. **ახვლედიანი** დაწვრილებით შეჩერდა სამშობიარო დაწესებულებებზე. აღნიშნა და აღნიშნა, რომ დედათა და ბავშვთა დაცვის ორგანოების მიერ ჩატარებულ უთვალო პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა შედეგად უკანასკნელ წლებში ჩვენში ბავშვთა სიკვდილიანობა 6-7 პროცენტიდან 3.5-4 პროცენტამდე დაიდგა და ეწინავა კიდევ უფრო მეტი დაკლების ტენდენცია.

ამავე საკითხს შეეხო მომხსენებელი ექ. **მაისაია.**

კამათში მონაწილეობა მიიღეს ექ. **ვ. თოდაძემ, ივ. ლორთქიფანიძემ, მაღალაშვილმა, დო ც. ნანეიშვილმა და ექ. ჭარჩავამ.**

პროფესიური სნეულებანი

პროფესიულ სნეულებათა საკითხზე მოხსენებით გამოვიდა პროფ. **ნ. მახვილაძე.** პროფესიურ სნეულებებთან ბრძოლა მთელ საბჭოთა კავშირში განსაკუთრებული ყურადღება აქვს მიქცეული. დაარსებულია პროფესიურ სნეულებათა ინსტიტუტები, რომელნიც აწარმოებენ არა მარტო ამა თუ იმ პროფესიურ დაავადების შესწავლას, არამედ ფართო პროფილაქტიკურ მუშაობასაც. საქ. პროფესიულებათა ინსტიტუტი აწარმოებს წარმოების მიზების კლინიკურ შესწავლას დეტალური პროფესიების მიხედვით.

საბჭოთა კავშირში პროფსნეულებანი და პროფტრავმატიზმი ამ ბოლო წლებში თვლსაჩინოო შემცირდა.

მომხსენებელი ეხება პროფესიურ დაავადებათა გამომწვევ მიზეზებს და სხვათაშორის აღნიშნავს, რომ სამთო მრეწველობაში მაღაროებში მომუშავეთა შორის გავრცელებული ქრონიკული რევმატიული დაავადებანი.

საკურორტო საქმე

7 ივნისს, საღამოს სხდომა ყრილობამ მოისმინა მეხუთე საპროგრამო საკითხი — საკურორტო შშეწყობას. მომხსენებელი დოც. **ა. კონიაშვილი** ეხება კურორტების მნიშვნელობას ხვადასხვა სნეულების მკურნალობაში.

საბჭოთა საქართველოში საკურორტო რესურსები ძალიან დიდია. თითქმის ყველა სახის და ტიპის კურორტები მოიპოვება ჩვენში.

ჩვენი ქვეყანა მდიდარია აგრეთვე სამეურნალო-მინერალური წყლებით, საქართველოში სხვადასხვა ტიპის 600-ზე მეტი მინერალური წყაროა.

საბჭოთა ხელისუფლების მიერ საკურორტო საქმეზე უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში დახარჯულია 42 მილიონი მანეთი, მეორე ხუთწლედში საკურორტო საქმეს მოახმარდება 100 მილიონი მანეთი. საქ. კურორტოლოგიის და ფიზიატრიის ინსტიტუტი აწარმოებს კურორტების ყოველმხრივ შესწავლას. სხვადასხვა სეკტორი სწავლობს კურორტების კლიმატურ, გეოლოგიურ, ფიტოლოგიურ, ბალნეოლოგიურ მდგომარეობას და სხვ.

უდიდესი ყურადღება აქვს მიქცეული საკურორტო კადრების მომზადება-გადამზადებას.

პროფ. **ალადაშვილმა** მოახსენა ყრილობას ბორჯომის წყლის გავლენის შესახებ კუჭის სეკრეციაზე, რამდენიმე წელია მის კლინიკაში წარმოებს ექსპერიმენტალური (ცხოველებზე) და კლინიკური (კუჭით ავადმყოფებზე) დაკვირვება საკითხის ყოველმხრივ შესასწავლად. ჩატარებულმა მუშაობამ საეჭვო შეკუმშული ძველი შეხედულებები ბორჯომის წყლის გავლენაზე. გამოირკვა, რომ ბორჯომის წყალი უზომოზე, სამშლის წინ კუჭის სეკრეციას ამცირებს; იგივე წყალი მოღებული სამშილთან ერთად კუჭის სეკრეციას აძლიერებს.

კლინიკური დაკვირვებით გამოირკვა, რომ ბორჯომის წყალი სხვადასხვა დაავადების დროს სხვადასხვანაირ ეფექტს იძლევა. ამიტომ საჭიროა ყველა ცალკე შემთხვევაში წინასწარ კუჭის სეკრეციის და ტონუსის ფუნქციის შესწავლა. ბორჯომის წყალს ამჟამად გაკვლევების გარეშე შეუძლია არასასურველი შედეგი მოგვცეს.

ექ. **გ. დიდებულიძე** ეხება პროფესიურ დაავადებათა გამომწვევ მიზეზებს და სხვათაშორის აღნიშნავს, რომ სამთო მრეწველობაში მაღაროებში მომუშავეთა შორის გვხვდება ქრონიკული რევმატიული დაავადებანი.

საკურორტო საქმე

7 ივნისს, საღამოს სხდომა ყრილობამ მოისმინა მეხუთე საპროგრამო საკითხი — საკურორტო შშეწყობას. მომხსენებელი დოც. **ა. კონიაშვილი** ეხება კურორტების მნიშვნელობას ხვადასხვა სნეულების მკურნალობაში.

საბჭოთა საქართველოში საკურორტო რესურსები ძალიან დიდია. თითქმის ყველა სახის და ტიპის კურორტები მოიპოვება ჩვენში.

ჩვენი ქვეყანა მდიდარია აგრეთვე სამეურნალო-მინერალური წყლებით, საქართველოში სხვადასხვა ტიპის 600-ზე მეტი მინერალური წყაროა.

საბჭოთა ხელისუფლების მიერ საკურორტო საქმეზე უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში დახარჯულია 42 მილიონი მანეთი, მეორე ხუთწლედში საკურორტო საქმეს მოახმარდება 100 მილიონი მანეთი. საქ. კურორტოლოგიის და ფიზიატრიის ინსტიტუტი აწარმოებს კურორტების ყოველმხრივ შესწავლას. სხვადასხვა სეკტორი სწავლობს კურორტების კლიმატურ, გეოლოგიურ, ფიტოლოგიურ, ბალნეოლოგიურ მდგომარეობას და სხვ.

უდიდესი ყურადღება აქვს მიქცეული საკურორტო კადრების მომზადება-გადამზადებას.

პროფ. **ალადაშვილმა** მოახსენა ყრილობას ბორჯომის წყლის გავლენის შესახებ კუჭის სეკრეციაზე, რამდენიმე წელია მის კლინიკაში წარმოებს ექსპერიმენტალური (ცხოველებზე) და კლინიკური (კუჭით ავადმყოფებზე) დაკვირვება საკითხის ყოველმხრივ შესასწავლად. ჩატარებულმა მუშაობამ სავსებით შეცვალა ძველი შეხედულებები ბორჯომის წყლის გავლენაზე. გამოირკვა, რომ ბორჯომის წყალი უზომოზე, სამშლის წინ კუჭის სეკრეციას ამცირებს; იგივე წყალი მოღებული სამშილთან ერთად კუჭის სეკრეციას აძლიერებს.

კლინიკური დაკვირვებით გამოირკვა, რომ ბორჯომის წყალი სხვადასხვა დაავადების დროს სხვადასხვანაირ ეფექტს იძლევა. ამიტომ საჭიროა ყველა ცალკე შემთხვევაში წინასწარ კუჭის სეკრეციის და ტონუსის ფუნქციის შესწავლა. ბორჯომის წყალს ამჟამად გაკვლევების გარეშე შეუძლია არასასურველი შედეგი მოგვცეს.

ექ. **გ. დიდებულიძე** ეხება პროფესიურ დაავადებათა გამომწვევ მიზეზებს და სხვათაშორის აღნიშნავს, რომ სამთო მრეწველობაში მაღაროებში მომუშავეთა შორის გვხვდება ქრონიკული რევმატიული დაავადებანი.

დოც. **პ. შუშანია** ცხოველებზე (თეთრ თაგვებზე) ჩატარებული ექსპერიმენტების მიხედვით აღნიშნავს, რომ წყალტუბოს წყალი სეკრეტურ ჰორმონის ძალზე მომატებას იძლევა. ამიტომ გასაგებია წყალტუბოს წყლის თვალსაჩინო თერაპევტიული ეფექტი სხვადასხვა ქალურ ავადმყოფობათა დროს. (როგ. საკვერცხეების ფუნქციის დაქვეითება. ამენორეა, ანთებადი პროცესები და სხვ.).

ექ. **ი. ახლაშვილი** აკეთებს მოხსენებას ზემო-სვანეთის, როგორც ენდემიური ადგილის შესახებ და აღნიშნავს, რომ ზემო-სვანეთში უხვად არსებობს ყველა საკურორტო ფაქტორი. მშის ულტრა-ისფერი ბრიგები, შესანიშნავი ჰავა, უამრავი მინერალური წყლების შესწავლა ჯერ არ დაწყებულა. ბოლო ცნობების მიხედვით ზემო-სვანეთში ერთი სამაგალითო საკურორტო ადგილი უნდა იყოს ბალნეოლოგიური კურორტი ლაილაში. ამ ადგილის ბალნეოლოგიური ფაქტორები ჯერ არ შესწავლილა. ლაილაში ბალნეოლოგიური კურორტის მოწყობა ძალიან ადვილია. ლაილაში ბალნეოლოგიური კურორტის მოწყობა ძალიან ადვილია. ლაილაში ბალნეოლოგიური კურორტის მოწყობა ძალიან ადვილია.

ექ. **ი. ახლაშვილი** აკეთებს მოხსენებას ზემო-სვანეთის, როგორც ენდემიური ადგილის შესახებ და აღნიშნავს, რომ ზემო-სვანეთში უხვად არსებობს ყველა საკურორტო ფაქტორი. მშის ულტრა-ისფერი ბრიგები, შესანიშნავი ჰავა, უამრავი მინერალური წყლების შესწავლა ჯერ არ დაწყებულა. ბოლო ცნობების მიხედვით ზემო-სვანეთში ერთი სამაგალითო საკურორტო ადგილი უნდა იყოს ბალნეოლოგიური კურორტი ლაილაში. ამ ადგილის ბალნეოლოგიური ფაქტორები ჯერ არ შესწავლილა. ლაილაში ბალნეოლოგიური კურორტის მოწყობა ძალიან ადვილია.

დოც. **ა. ჯიმშელაძე** აღნიშნავს, რომ ? ბავშვთა შობადობის და სიკვდილიანობის საკითხი წარმოადგენს აქტუალურ პრობლემას. კაპიტალისტურ ქვეყნებში ხდება ბავშვთა და ბადების კატასტროფული შემცირება. მაგ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

Ս. Վ. ՍՏԱԼԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

Ընկերներ, ներկայացվում է ձեր հաստատմանը Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրական օրենքի նախագիծը։

Ինչպես գիտեք, Հայկական Սովետական Հանրապետության Սահմանադրական օրենքի նախագիծը կազմելու հանձնաժողովը ստեղծվել է Հայկական Սովետական Հանրապետության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահության որոշմամբ։ Հանձնաժողովի կազմում մտնում էին ընկերներ Ա. Ի. Միկոյանը, Ա. Ի. Ռիկովը, Ա. Ա. Ժդանովը, Ա. Ա. Անդրեևը, Ա. Ի. Ստեցկին, Ա. Ի. Ստուչկան, Ա. Ի. Ռուդզուտակ